

Kommunebilde - Senja mars 2026

Et grunnlag for dialog mellom Senja kommune og Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Innhold

Innledning

Fakta om kommunen

Kort om kommunen

Befolkning

Pendling

Interkommunale samarbeid

Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Barnehage

Barnevern

Folkehelse

Grunnskole

Integrering og bosetting

Kommunal planlegging

Kommunal økonomi

Kommunehelsetjenesten

Landbruk

Miljø og klima

Omsorgstjenestene

Reindrift

Samfunnssikkerhet og beredskap

Sosialtjenesten

1. Innledning

Statsforvalteren i Troms og Finnmark søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger kommunale planer, kommunistatistikk og kommunebildene, sammen med Statsforvalterens kommunebesøk, viktige premisser for dialogen. Kommunebildene gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder.

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med Statsforvalterens kommunebesøk og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli justert i etterkant av besøket basert på dialogen med kommunen. Etter besøkene publiseres bildene på Statsforvalterens nettside.

I kapittel 2 presenteres et utvalg av faktabasert informasjon om den aktuelle kommunen blant annet om befolkning, bo- og arbeidsmarked og interkommunalt samarbeid.

Kapitel 3 gjengir Statsforvalterens hovedbilde av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen.

Kapittel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur for tjeneste- og forvaltningsområdene:

Samlet områdevurdering

Det benyttes trafikklys for å visualisere Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet innenfor fokusområdene.

Trafikklysene gjengir vår vurdering med tanke på kvalitet, sårbarhet og bærekraft per dags dato. Vurderingen gis med fargene rød, gul og grønn for hhv. svak, middels eller god. Sammen med trafikklyset gis det en kort tekstlig oppsummering og begrunnelse for trafikklysvurderingen.

Fokusområder

Angir med utgangspunkt i statlige forventinger, politikk og Statsforvalterens kjennskap til kommunen, hvilke områder som Statsforvalteren i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i dialogen om de enkelte tjenesteområdene i kommunen.

Samlet vurdering av området

Gjengir Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene, herunder:

- Relevant faktainformasjon
- Styrker og muligheter
- Svakheter og utfordringer
- Fremtidsperspektivet - bærekraft og handlingsrom

Sentrale tema

Sentrale tema er tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i den sektorvise dialogen mellom kommunen og Statsforvalteren eller i kommunens eget utviklingsarbeid. Det legges ikke opp til en omfattende dialog om de enkelte oppfølgingspunktene i kapittel 4 under Statsforvalterens kommunebesøk.

2. Fakta om kommunen

2.1 Kort om kommunen

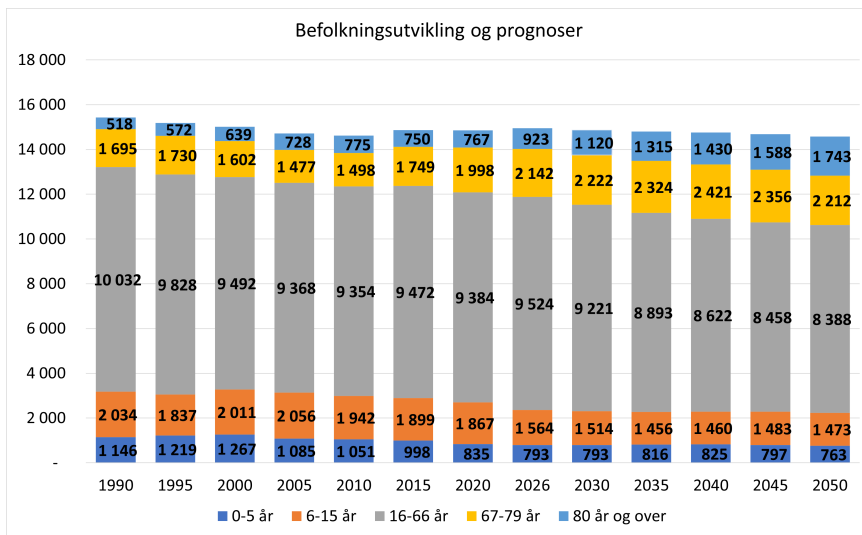

Senja kommune

Kommunesenter	Finnsnes	Ordfører	Geir-Inge Sivertsen (H)
Varaordfører	Marit Stubberud Hanssen (AP)	Kommunedirektør	Stine Jakobsson Strømsø
Kommunestyret 2023-2027	31 representanter Arbeiderpartiet: 7 representanter Høyre: 7 representanter Senjalista: 4 representanter Fremskrittspartiet: 3 representanter Industri- og næringspartiet: 3 representanter Senterpartiet: 3 representanter SV - Sosialistisk Venstreparti: 3 representanter Kristelig Folkeparti: 1 representant		

2.2 Befolkning

Ved inngangen til 2026 var det registrert 14 946 innbyggere i Senja kommune. Ifølge SSBs hovedalternativ (middels vekst, levealder, fruktbarhet og innvandring), anslås det en negativ befolkningsutvikling på -2,5 prosent mot 2050. Forsørgerbrøken for eldre (Antall personer 65 år og over / antall personer 20-64 år) øker til 0,58 i 2050, mot 0,41 i 2026.

2.3 Pendling

Pendling

Pendler ut av kommunen

2025

1 086 personer

Pendler inn til kommunen

2025

1 404 personer

Kilde

[Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå](#)

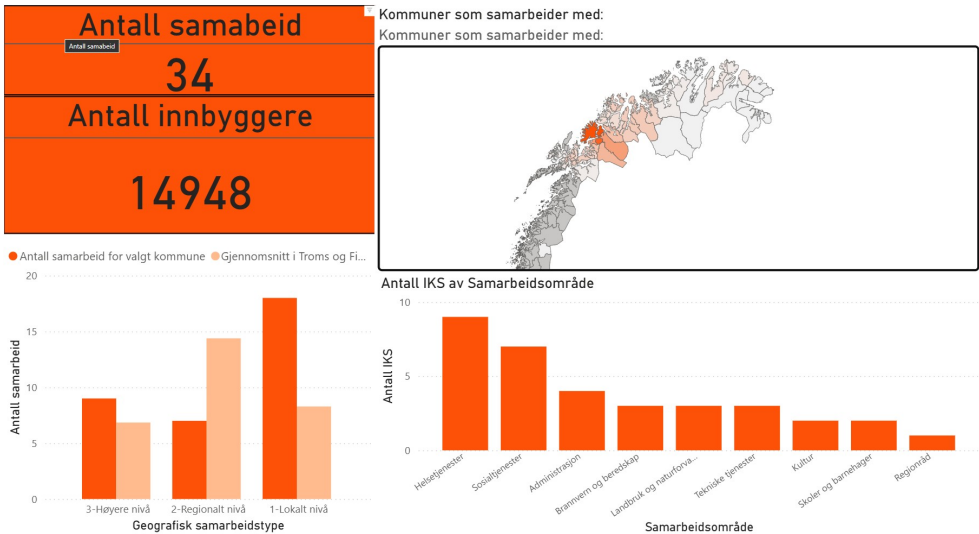
2.4 Interkommunale samarbeid

Nedenfor følger en oversikt over registrerte interkommunale samarbeidsordninger for Senja kommune i 2025. Fargebruk i tabellene angir geografisk nivå på samarbeidet ut fra antall kommuner som deltar i samarbeidet. Det er skilt mellom ordninger på høyere geografisk nivå hvor 10 eller flere kommuner samarbeider, ordninger på regionalt nivå der 4-9 kommuner samarbeider og ordninger på lokalt nivå der 2-3 kommuner samarbeider.

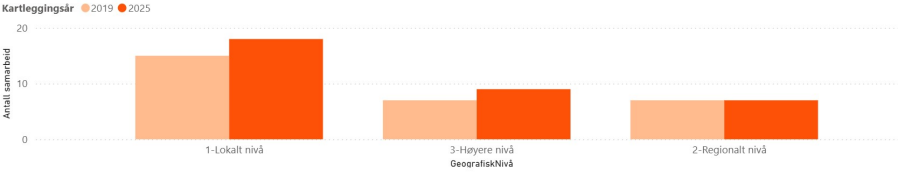
Digi Troms og Finnmark	Harstad	33
KomRev Nord	Harstad	32
Helseforetak Troms og ofoten	Tromsø	24
K-Sekretariatet IKS	Tromsø	23
110-Sentralen i Troms	Tromsø	20
Interkommunalt arkiv Troms (IKAT)	Tromsø	19
SMRGO Troms	Tromsø	18
Interkommunal vannområde-koordinator for Midt- og Sør-Troms	Harstad	14
Kommune AS	Oslo	14
Midt-Tromsrådet	Senja	7
Krisesenteret i Midt-Troms	Senja	6
Midt-Troms museum	Målselv	6
NNSO - nord norsk skredovervåking	Kålfjord	6
Senja avfall IKS	Senja	6
Midt-Troms Friluftsliv	Bandu	5
Studiesenteret Midt-Troms AS	Senja	5
Film Camp AS	Målselv	3
Interkommunal Diabetesrykkelser	Senja	3
Jordmortjeneste Midt-Troms	Senja	3
Kommunepsykiolog	Senja	3
Kreftkoordinator Midt-Troms	Senja	3
Målselv, Balsfjord og Senja Interkommunale skadeførelag	Målselv	3
Barnvernstjenesten Sarreisa og Senja	Senja	2
Brannsamarbeid Målselv-Senja	Senja	2
Førstehjelpssordning	Dyrøy	2
Interkom. Legevakt/legevaktstjen	Senja	2
KAD-senger Midt-Troms	Senja	2
Mitra AS	Senja	2
NNAV Senja og Sarreisa	Senja	2
2017 for Senja og Sarreisa	Senja	2
Senja Lab AS	Senja	2
Senja og Sarreisa barnvernstjeneste	Senja	2
Senter for læring og integrering	Senja	2
Veterinærkontor i Finnmark	Senja	2

Interkommunale samarbeid i 2025

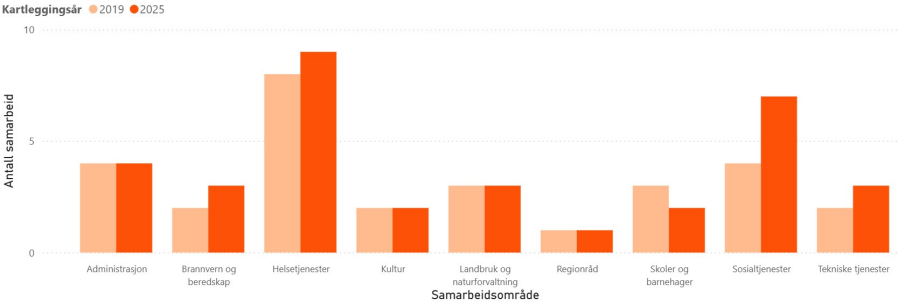
Bildet nedenfor viser oversikt over antall interkommunale samarbeid kommunen er med på. I kartvisningen indiker fargen hvor mange samarbeid de ulike kommunene har med Senja kommune. Grå farge betyr ingen samarbeid med Senja kommune. Den lyseste fargen betyr 1-4 samarbeid med Senja kommune og deretter økende antall samarbeid med Senja kommune jo mørkere farge. Søylediagrammet nede til venstre viser antall interkommunale samarbeid sammenliknet med gjennomsnittet for kommunene i Troms og Finnmark.

Antall samarbeid av GeografiskNivå og Kartleggingsår

Antall samarbeid av Samarbeidsområde og Kartleggingsår

Endring i samarbeid fra 2019-2025.

3. Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

3.1 Samlet vurdering av område

Svake områder

0

Det er ingen områder som er vurdert som «svake».

Middels områder

8

Barnehage	Landbruk
Grunnskole	Miljø og klima
Kommunal planlegging	Omsorgstjenestene
Kommunal økonomi	Reindrift

Gode områder

6

Barnevern	Kommunehelsetjenesten
Folkehelse	Samfunnssikkerhet og beredskap
Integrering og bosetting	Sosialtjenesten

Ikke vurderte områder

0

Alle områder har nok informasjon til å bli vurdert.

3.2 Samlet vurdering av kommunen

Relevant faktainformasjon

Senja kommune har ingen røde områder etter våre vurderinger. Kommunen har 8 gule områder, hvor våre vurderinger tilsier at kommunen ut fra en totalvurdering skårer middels og at situasjonen kan bevege seg mot rødt eller grønt. Kommunen har 6 grønne områder hvor vår totalvurdering tilsier at kommunen har gode tjenester.

Styrker og muligheter

Senja kommune gjør en god jobb på mange områder. Det jobbes godt innen integrering og bosetting, hvor samarbeid mellom kommune, NAV og fylkeskommune trekkes frem som positivt. Kommunen har et lavt antall sosialhjelpsmottakere og NAV-samarbeid med Sørreisa kommune, noe som gir en god totalvurdering på sosialområdet. Det er mye positivt også innen kommunehelsetjenesten og folkehelse. Alle lovpålagte profesjoner er på plass og kommunen har et godt kunnskapsgrunnlag og god forankring av arbeidet.

Innen samfunnssikkerhet og beredskap omtales kommunen som kompetent og handlekraftig, noe som gir et godt utgangspunkt for både forebyggende arbeid og krisehåndtering. Kommunen har nå ingen avvik på området, og prioriterer også å opprettholde nødvendig kompetanse og forankring på området.

Svakheter og utfordringer

Kommunen har et høyt antall gule områder med middels totalvurdering. Flere av disse områdene, blant annet kommunal økonomi, kommunal planlegging, omsorgstjenestene, grunnskoleområdet og barnehageområdet, har mangler som kommunen bør prioritere. Det er viktig med økt fokus på disse områdene for å unngå at områdene ikke beveger seg i negativ retning. Kommunen står overfor en demografisk endring med vekst i antall eldre og personer med demens mot 2050. Dette vil påvirke både omsorgstjenestene og kommunens økonomi.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Befolkningstallet i Senja kommune har økt fra 14 851 i 2020 til 14 946 i 2025. Ifølge SSB sine prognoser så vil kommunen har negativ befolkningsutvikling på -2,5 prosent fra 2025 mot 2050, samtidig som andelen eldre i befolkningen øker. Sett hen til den demografiske utviklingen kan det bli utfordrende for kommunen å møte økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester.

3.3 Dialogtema

Organisering og kommunal planlegging som verktøy for politisk styring

- 1 Interkommunalt samarbeid - hvordan jobber kommunen med dette?
- 2 Hva gjør kommunen for å bedre driftsbalanse og økonomisk handlingsrom fremover?
- 3 Hvordan jobber kommunen for å få til en bedre kobling mellom målsettinger i samfunnsdelen og tiltak i økonomiplanen?
- 4 Hva er status i kommunens arbeid med kommuneplanens arealdel, inkludert kystsoneplanen?

Kommunen som effektiv tjenesteyter og tillitsskapende myndighetsutøver

- 1 Hvordan jobber kommunen for å tilpasse omsorgstjenestene til fremtidige demografiske endringer?
- 2 Hvordan jobber kommunen for å få en større andel lærere som tilfredsstillter kompetansekrav for tilsetting?
- 3 Hvordan jobber kommunen for øke trivselen blant elevene i grunnskolen?
- 4 Har kommunen uavhengig barnehagemyndighet?
- 5 Hvordan jobber kommunen med å få på plass lovpålagt kompetanse i barnehagene?
- 6 Kommunen har betydelige utfordringer knyttet til et økende antall eldre innbyggere, økende press på helsetjenestene og stadig knappere tilgang på helsepersonell. Økende forekomst av demenssykdom er en viktig del av dette. Utfordringene berører alle kommunens tjenesteområder. Hvordan kan kommunen gjennom sin planlegging etter plan- og bygningsloven møte disse utfordringene?

4. Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

4.1 Barnehage

Middels

Senja kommune har en ansatt som fungerer som barnehagemyndighet. Det går ikke frem av organisasjonskartet hvor i administrasjonen barnehagemyndigheten er plassert, og vi kan derfor ikke si noe om barnehagemyndighetens uavhengighet, jf. barnehageloven § 11.

Senja kommune har pr. 15.12.25 seks barnehager som oppfyller pedagognormen, 11 som oppfyller pedagognormen med dispensasjoner og to som ikke oppfyller pedagognormen og driver med lovbrudd.

Av 80,1 årsverk pedagogiske ledere totalt, har 22,7 årsverk dispensasjon fra utdanningskravet til pedagogiske ledere, som utgjør 28,3 % av årsverkene.

Antall årsverk uten godkjent utdanning har ligget høyt de siste årene, og barnehagene i Senja har flere barn pr barnehagelærer enn landsgjennomsnittet. Dette kan få store konsekvenser både for det enkelte barnet som har særlige behov og for alle barn når det gjelder barnehagenes pedagogiske innhold. Vi forstår at kommunen har store utfordringer med å rekruttere barnehagelærere til barnehagene sine.

Det er kun to private barnehager som har gjennomført foreldreundersøkelsen for barnehager i 2026. På alle punktene i foreldreundersøkelsen ligger disse to barnehagene samlet sett over gjennomsnittet for landet.

4.1.1 Fokusområder

En barnehage som gir en god start i livet
Trygt og godt barnehagemiljø
Likeverdig barnehagetilbud
Gode lag rundt barnet

4.1.2 Sentrale nøkkeltall

Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	97,2%	96%	97%	96,2%	96,2%	94,5%
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	95,8%	93,6%	96,2%	93,2%	90,7%	91,3%
Antall barn per ansatt, Bemanningstetthet Kilde: Udir	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	5,3	5,3	5,2	5,4	5,2	5,7
Variabler						

Barnehagestr: Alle Barnehagestørrelser						
Eierform: Alle Eierformer						
Barn per barnehagelærer, Antall barn per barnehagelærer Kilde: Udir	2021 14,2	2022 16,6	2023 15,2	2024 14,1	2025 15,2	Hele landet med Oslo 13,5
Variabler Eierform: Alle Eierformer						
Andel spesialpedagogisk hjelp, Barn med spesialpedagogisk hjelp - barnehage Kilde: Udir	2021 7,25	2022 6,78	2023 6,81	2024 7,24	2025 5,95	Hele landet med Oslo 3,36
Variabler Eierform: Alle Eierformer						
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent) Kilde: SSB	2021 35,5%	2022 30,3%	2023 31,5%	2024 36,9%	2025 33,3%	Hele landet med Oslo 41,2%
Årsverk ped. ledere med disp. fra utdanningskrav, Dispensasjoner i barnehage Kilde: Udir	2021 18,4	2022 24	2023 23,2	2024 17,2	2025 22,7	Hele landet med Oslo 2 042,2
Variabler Eierform: Alle Eierformer						
Åpningstid per dag (timer), Om barnehagen Kilde: Udir	2021 9,2 timer	2022 9,2 timer	2023 9,2 timer	2024 9,2 timer	2025 9,2 timer	Hele landet med Oslo 9,5 timer
Variabler Eierform: Alle Eierformer						
Foreldreundersøkelsen 2026 Kilde: Udir						

Har hatt tilsyn, Om barnehagen Kilde: Udir	God/grønt er bedre enn nasjonalt snitt – tilfredshet generelt					
	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
Variabler Eierform: Alle Eierformer	Svak/rødt er 10 % under nasjonalt snitt – tilfredshet generelt					
	18	9	3	4	1 019	
Informasjon om barnehagemyndigheten på kommunens hjemmeside Kilde:	Ute- og innemiljø: Senja: 4,5. Nasjonalt: 4,2					
	Relasjon mellom barn og voksen: Senja: 4,8. Nasjonalt: 4,7					
	Bemanningstetthet: Senja: 4,4. Nasjonalt: 3,7					
	Barnets trivsel: Senja: 4,9. Nasjonalt: 4,8					
	Informasjon: Senja: 4,5. Nasjonalt: 4,3					
	Barnets utvikling: Senja: 4,8. Nasjonalt: 4,7					
	Barn og foreldremedvirkning: Senja: 4,6. Nasjonalt: 4,3					
	Henting og levering: Senja: 4,6. Nasjonalt: 4,4					
	Tilfredshet generelt: Senja: 4,7. Nasjonalt: 4,5					
	Det står informasjon på kommunens nettsider om barnehage. Det finnes ikke egen informasjon om barnehagemyndigheten, men under knappen "Hvordan klage på forhold i barnehagen" går det frem at kommunen har en barnehagemyndighet som kan kontaktes. Det kommer ikke frem i organisasjonskartet til kommunen, hvor barnehagemyndigheten ligger.					
Beredskapsplaner og gjennomført øvelse Kilde:	Alle barnehager, bortsett fra en, har beredskapsplaner som dekker alvorlige hendelser. Kun 11 av 20 barnehager har gjennomført beredskapsøvelse i 2025.					
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	11,9%	11,6%	12,3%	11,9%	12,3%	14,4%
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	207 999kr	215 497kr	244 503kr	255 217kr	283 057kr	246 013kr

4.1.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

655 barn har plass i kommunens 20 barnehager, hvorav tre er private. Kommunen har 98 minoritetsspråklige barn i barnehage. Ingen av disse får styrket språkopplæring, men av årsmeldingene i Basil går det frem at barnehagene samarbeider systematisk med PPT for å bedre språkutviklingen til minoritetsspråklige barn.

39 barnehagebarn i kommunen har vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

36,6 % av de ansatte er barnehagelærere, 26,5 % er barne- og ungdomsarbeidere, mens resterende har annen utdanning eller bakgrunn.

Ingen av de kommunale barnehagene har gjennomført foreldreundersøkelsen.

Styrker og muligheter

Barnehagene i Senja kommune deltar i kollektiv kompetanseutvikling i tilskuddsordning, sammen med Sørreisa kommune i partnerskap med Universitetet i Tromsø Norges arktiske universitet.

Barnehagemyndigheten i kommunen deltar jevnlig på myndighetssamlinger som arrangeres av Statsforvalteren.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Kommunen som barnehageeier har utfordringer med å rekruttere barnehagelærere til barnehagene sine. Kommunens barnehager mangler pedagogiske ledere med godkjent utdanning. Dette utgjør en risiko for barnas psykososiale barnehagemiljø, barnehagens pedagogiske innhold og for at barn som har behov for tidlig hjelp ikke blir oppdaget.

Framtidsperspektivet

Det er viktig at kommunen som barnehageeier setter inn virksomme tiltak for å rekruttere barnehagelærere til barnehagene. Styrket bemanning og kompetanse bidrar til arbeidet til god utdanning for barn under skolepliktig alder ved at barn får tidlig hjelp og støtte. God faglig kompetanse i barnehagene bidrar til at barn får et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø og til et likeverdig barnehagetilbud for barna i kommunen.

4.1.4 Sentrale tema

1

Kommunen har utfordringer med å beholde og rekruttere barnehagelærere til barnehagene sine. Styrket kompetanse og barnehagelærere bidrar til å sikre et pedagogisk og godt barnehagetilbud i kommunen. Hvordan vil kommunen jobbe for å rekruttere barnehagelærere og et kompetent personale til barnehagene?

4.2 Barnevern

God

Fra og med 01.10.2023 ble barneverntjenesten i Senja og Sørreisa besluttet organisert som et vertskommunesamarbeid, hvor Senja er vertskommune. Barnevernstjenesten er organisert etter «spesialistmodellen» med fire avdelinger som hver har sitt særskilte ansvar etter barnevernslovens kapitler. Hver avdeling har fagansvarlige.

Det ble ansatt ny barnevernleder som tiltrådte 01.12.2025.

Tjenesten ivaretar sine lovpålagte oppgaver godt og er grønn på alle områdene, og vurderes å være en robust tjeneste.

I vertskommuneavtalen mellom Senja og Sørreisa har man avtalt at Senja kommune har alle administrative kostnader og at Sørreisa betaler sin avtalte andel av dette, mens tiltaksbudsjettene eies av hver enkelt kommune.

I tilstandsrapport for 2024 er det vist til at tjenesten har hatt en stabil ansattgruppe og tjenesten har hatt lite «turnover, men at det gjennom 2024 vært ledige stillinger som man ikke har fått besatt.

Det er etablerte samarbeidsrutiner i begge kommunene og barnevernstjenesten deltar i mange fora med øvrige tjenester i kommunene. Barnevernstjenesten har også etablert samarbeidsavtale med krisesenter, mottak for enslige mindreårige, tannhelsetjenesten og andre.

Tjenesten har akuttberedskap som er organisert som en rullerende ordning som saksbehandlergruppa inngår i.

Tjenesten er delaktig i ledernetverk og i læringsnettverk.

4.2.1 Fokusområder

Oppvekstreformen
Bemanning og kompetanse

4.2.2 Sentrale nøkkeltall

Barn med barnevernstiltak per 31.12. (antall)					2020	Hele landet med Oslo
Kilde: SSB					115	36 855
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
Kilde: SSB	7,3%	6,4%	5,9%	5,2%	5,4%	4,2%
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
Kilde: SSB	100%	97%	99%	100%	100%	91%
Barn i fosterhjem som ikke har fått oppfølging i tråd med lovkrav (andel)					2026	
Kilde: Bufdir/Lokalt barnevern					-	

Barneverntjenesten har rapportert at alle barn har fått lovpålagte oppfølgingsbesøk.

Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan (første halvår) (andel)

Kilde: Bufdir

2020

100

2021

100

2022

100

2023

100

2024

100

Indikatorene viser tall fra 2024 på hjelpetiltak. Ut fra tjenestens rapportering vurderes de å være grønn også i 2025.

Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan (andre halvår) (andel)

Kilde: Bufdir

2020

100

2021

100

2022

100

2023

100

2024

98,6

Indikatorene viser tall fra 2024 på hjelpetiltak. Ut fra tjenestens rapportering vurderes de å være grønn også i 2025.

Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-24 år (kr)

Kilde: SSB

2021

8 399kr

2022

10 027kr

2023

9 849kr

2024

8 932kr

2025

8 962kr

Hele landet med Oslo

11 428kr

4.2.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Tjenesten har over år vært vurdert til å være en robust tjeneste som har rapport grønt på lovpålagte oppgaver. Tjenesten har hatt en stabil leder over tid. Ny leder av tjenesten ble ansatt 01.12.2025.

Styrker og muligheter

Tjenesten ivaretar godt lovpålagte oppgaver. Barnevernleder og flere fagansvarlige deltar i Agenda Kaupang sin opplæring i styring og ledelse med fokus på internkontroll. Barnevernleder har deltatt i ledernetverk og læringsnettverk. Tjenesten har strukturer for tverrfaglig samarbeid. Kommunen følger BTI-modellen for å sikre at barn og unge får den hjelpen de trenger.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Det vil være en viktig oppgave å beholde og rekruttere arbeidskraft for at kommunene skal løse de oppgavene som er tillagt barnevernstjenesten.

Framtidsperspektivet

Kommunen bør ha et særlig fokus på å rekruttere og beholde kompetent personell i barnevernstjenesten.

Kommunen må arbeide planmessig med tidlig innsats, samordning og forebygging.

4.2.4 Sentrale tema

1	- Hvilke endringer har kommunen gjort for å møte kravene til forebygging og tidlig innsats som er kommet med oppvekstreformen?
2	- Hvordan arbeider kommunen for å sikre forsvarlig bemanning og kompetanse i barneverntjenesten?

4.3 Folkehelse

God

Senja kommune har et solid kunnskapsgrunnlag for folkehelsearbeidet. Kommuneplanens samfunnsdel gir en god forankring for arbeidet. Kommuneoverlegen deltar aktivt, og øvrig folkehelsefaglig personell har god kompetanse.

4.3.1 Fokusområder

Systematisk folkehelsearbeid

4.3.2 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunen gjennomførte Ungdata-kartleggingen i 2024. Kommunen har en oppdatert oversikt over helsetilstanden, slik folkehelseloven krever. Oversikten har bl.a. et kapittel med tittelen "Innspill til kommunal planlegging". Det er positivt at koblingen mellom kunnskapsgrunnlag og politiske prioriteringer er tydelig. Kommunen har et godt utgangspunkt for å drive et langsiktig, systematisk og planforankret folkehelsearbeid som er rettet mot de viktigste lokale utfordringene. Kommuneoverlegen tar aktivt del i folkehelsearbeidet.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Oversikten over helsetilstanden og Ungdata-kartleggingen viser at kommunen har viktige folkehelseutfordringer å ta tak i, bl.a. innen demografi, andel uføretrygdde, skolefravær og skolevegring, ungt utenforskap samt sosialt miljø og aktivitetstilbud. Kommuneplanens samfunnsdel fra 2025 beskriver overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet. Utfordringen framover er å prioritere dette arbeidet tilstrekkelig høyt, slik at nødvendige tiltak kan iverksettes til rett tid.

Framtidsperspektivet

Kommunen har et godt utgangspunkt for folkehelsearbeidet. Dersom arbeidet gis tilstrekkelig prioritering kan kommunen forhindre at utfordringene på området øker i omfang.

4.3.3 Sentrale tema

1

Hvordan sikrer kommunen at arbeidet rettet mot de viktigste lokale folkehelseutfordringene (som er beskrevet i kommunens kunnskapsgrunnlag) blir høyt nok prioritert?

4.4 Grunnskole

Middels

Kommunen har en relativt høy andel elever som melder om mobbing. Dette gjelder både på 7.trinn (15,5 %) og 10. trinn (13,9%) Samtidig har Statsforvalteren hatt forholdsmessig mange saker knyttet til elevenes rett til trygt og godt skolemiljø. Det innebærer at dette er et område vi anbefaler kommunen å ha et særskilt fokus på.

Når det gjelder elevenes læringsutbytte viser resultatene fra Nasjonale prøver at kommunen har en stor andel elever på både 5. og 8. trinn som scorer på mestringsnivå 1 i både lesing og regning. Det indikerer at kommunen også må se på hvordan de kan jobbe for å bedre elevenes læringsutbytte.

Kommunen har en relativt høy andel lærere som ikke oppfyller kompetansekrav for tilsetning som lærer. Her er det forskjell mellom skolene. Vi anbefaler at kommunen har en plan for rekruttering av kvalifiserte lærere.

Senja kommune har hatt stabilitet på skoleeieinivå, og har en dyktig PP-tjeneste. Dette gir gode muligheter for å gi skolene nødvendig støtte i det videre arbeidet.

Samlet sett vurderer vi kommunen til middels på dette området.

4.4.1 Fokusområder

Rekruttering av lærere med godkjent kompetanse for å undervise.
Elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø, herunder arbeid med aktivitetsplikten.

4.4.2 Sentrale nøkkeltall

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall) Kilde: SSB	2021 42,5	2022 43,1	2023 41,4	2024 41,6	2025 40,4	Hele landet med Oslo 42,2
Elever (antall) Kilde: SSB	2021 1 623	2022 1 590	2023 1 565	2024 1 493	2025 1 422	Hele landet med Oslo 589 200
Variabler Eierform: Kommunal Årstrinn: Elever Alle Trinn						
Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver 8. og 9. trinn Kilde: Udir	2022-23 12,4%	2023-24 14,7%	2024-25 6,9%	2025-26 23,8%		Hele landet med Oslo 10,3%
Variabler Kjønn: Alle Kjønn Eierform: Alle Eierformer Prøve: Lesing Årstrinn: 8. Årstrinn						
Mobbing på skolen (prosent), Elevundersøkelsen, mobbing Kilde: Udir	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	Hele landet med Oslo

4,2%	13%	11,6%	16%	13,9%	9,6%
------	-----	-------	-----	-------	------

Variabler

Eierform: Alle EierformerKjønn: Alle Kjønn

Årstrinn: 10. Årstrinn

Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver
8. og 9. trinn

Kilde: Udir

2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	Hele landet med Oslo
14,3%	15,6%	8,2%	18,9%	12,9%

Variabler

Prøve: RegningKjønn: Alle Kjønn

Eierform: Alle EierformerÅrstrinn: 8. Årstrinn

Mobbing på skolen (prosent),
Elevundersøkelsen, mobbing

Kilde: Udir

2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	Hele landet med Oslo
6,9%	13,2%	14,7%	19,8%	15,5%	11,3%

Variabler

Eierform: Alle EierformerKjønn: Alle Kjønn

Årstrinn: 7. Årstrinn

Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver
5. trinn

Kilde: Udir

2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	Hele landet med Oslo
25,3%	37,3%	32,6%	32,2%	28,6%

Variabler

Årstrinn: 5. ÅrstrinnEierform: Alle Eierformer

Prøve: LesingKjønn: Alle Kjønn

Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver
5. trinn

Kilde: Udir

2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	Hele landet med Oslo
27,2%	41,5%	35,6%	31%	27,9%

Variabler

Prøve: RegningKjønn: Alle Kjønn

Årstrinn: 5. ÅrstrinnEierform: Alle Eierformer

Elever i kommunale og private
grunnskoler som får individuelt
tilrettelagt
opplæring/spesialundervisning
(prosent)

Kilde: SSB

2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
10,4%	9,8%	9,9%	10,8%	9,3%	7,6%

Andel lærere med godkjent
utdanning for tilsetting

Kilde: GSI

2023	2024	2025	2026	2026	Hele landet med Oslo
84,8%	86,3%	83,9%	81,9%	81,9%	95%

Trivsel, Elevundersøkelsen, læringsmiljø Kilde: Udir 2021-22 2022-23 2023-24 2024-25 2025-26 Hele landet med Oslo 4 3,9 3,8 3,8 3,8 4,1 Variabler Årstrinn: 10. ÅrstrinnKjønn: Alle Kjønn Eierform: Alle Eierformer	
Trivsel, Elevundersøkelsen, læringsmiljø Kilde: Udir 2021-22 2022-23 2023-24 2024-25 2025-26 Hele landet med Oslo 3,9 3,9 4 3,9 3,8 4,1 Variabler Årstrinn: 7. ÅrstrinnKjønn: Alle Kjønn Eierform: Alle Eierformer	
Motivasjon, Elevundersøkelsen, læringsmiljø Kilde: Udir 2021-22 2022-23 2023-24 2024-25 2025-26 Hele landet med Oslo 3,4 3,4 3,2 3 3,2 3,3 Variabler Årstrinn: 10. ÅrstrinnKjønn: Alle Kjønn Eierform: Alle Eierformer	
Motivasjon, Elevundersøkelsen, læringsmiljø Kilde: Udir 2021-22 2022-23 2023-24 2024-25 2025-26 Hele landet med Oslo 3,5 3,4 3,4 3,3 3,1 3,4 Variabler Årstrinn: 7. ÅrstrinnKjønn: Alle Kjønn Eierform: Alle Eierformer	
Skalapoeng, Nasjonale prøver 5. trinn Kilde: Udir 2022-23 2023-24 2024-25 2025-26 Hele landet med Oslo 49 47 48 47 49 Variabler Kjønn: Alle KjønnÅrstrinn: 5. Årstrinn Eierform: Alle EierformerPrøve: Lesing	
Skalapoeng, Nasjonale prøver 5. trinn Kilde: Udir 2022-23 2023-24 2024-25 2025-26 Hele landet med Oslo 49 46 49 48 49 Variabler	

Kjønn: Alle Kjønn

4.4.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Senja kommune har en desentralisert skolestruktur med 14 offentlige grunnskoler. Det er totalt 1422 elever ved disse skolene. Det er stor variasjon i størrelsen på skolene. De største har over 300 elever, mens de minste skolene har 25 - 30 elever.

Styrker og muligheter

Senja kommune har hatt god stabilitet på skoleeiernivå. Kommunen har en stabil og dyktig PP-tjeneste som kan være en viktig bidragsyter for skolene i arbeidet med læringsutbytte og læringsmiljø.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Det er en utfordring at kommunen har en relativt høy andel lærere som ikke oppfyller kompetansekrav for tilsetting. Selv om vi er kjent med at dette er en utfordring for mange kommuner vurderer vi at kommunen må fortsette arbeidet med rekruttering av kvalifiserte lærere. Det er stor variasjon mellom skolene på dette området.

Det er for mange elever på 7. og 10. trinn som melder om mobbing på skolen. Et trygt og godt skolemiljø er en forutsetning for læring. Kommunen bør derfor undersøke hva som ligger bak disse tallene, for å kunne sette inn målrettede tiltak i arbeidet med et trygt og godt skolemiljø.

Framtidsperspektivet

Senja kommune har de siste to årene deltatt i Udirs læringsmiljøprosjekt med to skoler. Selv om deltakelsen nå avsluttes er det viktig at skoleeier følger opp dette arbeidet, og bruker erfaringene fra dette prosjektet i det videre arbeidet med læringsmiljø på alle skolene i kommunen. Vi anbefaler også at kommunens PP-tjeneste får en aktiv rolle i dette. Her må også skoleeier ha en aktiv rolle og bidra med god lederstøtte til alle rektorer i kommunen.

4.4.4 Sentrale tema

1

Hvordan vil kommunen jobbe videre for å rekruttere lærere med godkjent kompetanse for tilsetting i skolen?

2

Hvordan vil kommunen jobbe for å sikre at elevene får oppfylt sin rett til et trygt og godt skolemiljø? Hvordan kan PP-tjenesten være en bidragsyter i dette arbeidet?

4.5 Integrering og bosetting

God

Senja kommune har over flere år bosatt et stort antall flyktninger. Kommunen har derfor lang erfaring og god kompetanse i kvalifisering av voksne innvandrere og i bosettingsarbeid.

Senter for læring og integrering i Senja kommune har ansvar for flyktningtjeneste og voksenopplæring på Finnsnes, Stonglandseidet og Senjahopen. I tillegg tilbyr de voksenopplæring for aktuelle deltakere fra Sørreisa kommune.

Flyktningtjenesten administrerer bosettingen av det antall flyktninger pr år som kommunestyret bestemmer. I tillegg kommer familiegjenforeninger. Avdelingen arbeider etter integreringsloven. Målgruppen er flyktninger mellom 18 og 55 år i introduksjonsprogrammet, samt deres familier.

God kvalitet i skole, barnehage, tilpasset helsehjelp og et velfungerende samarbeid mellom kommune, NAV og fylkeskommune er sentrale forutsetninger for å sikre god integrering. Vi registrerer at Senja kommune har noe utfordring med å rekruttere personer med riktig kompetanse i skole og barnehage, noe som kan virke negativt inn på språklæringen og integreringen av innvandrerbarn som er i en særlig sårbar situasjon.

På de fleste andre relevante områder, som for eksempel kommunehelsetjenesten, vurderes kommunen som god. Til tross for at kommunen har utfordringer i noen av tjenestene og etter en helhetsvurdering, mener vi at kommunen er god på integrering og bosetting.

4.5.1 Fokusområder

Ta en aktiv rolle for å ivareta barn og unge som bosettes i kommunen.

Arbeide for at større andel unge innvandrere gjennomfører videregående skole.

4.5.2 Sentrale nøkkeltall

Andel av befolkningen (prosent)

Kilde: SSB

2022	2023	2024	2025	2026
10,67%	11,72%	12,88%	14%	14,69%

Variabler

Landbakgrunn: Alle Land

Innvandringskategori: Innvandrere

Anmodnings-, vedtaks- og bosettingstall

Kilde: IMDi

2022	2023	2024	2025	2026	Hele landet med Oslo
200	220	230	100	118	13 000

Variabler

Bosetting: Anmodning Om Bosetting

Kommunen er anmodet om å bosette 118 flyktninger i år, 8 enslige mindreårige.

Anmodnings-, vedtaks- og bosettingstall

Kilde: IMDi

2022	2023	2024	2025	2026	Hele landet med Oslo
200	200	175	120	-	8 505

Variabler

Bosetting: Vedtak Om Bosetting

Kommunen har vedtatt å bosette 60 flyktninger, 10 enslige mindreårige.

Anmodnings-, vedtaks- og bosettingstall Kilde: IMDi	2022	2023	2024	2025	2026	Hele landet med Oslo
	167	194	155	90	11	1 506
Variabler Bosetting: Faktisk Bosetting	Per 13.4.2026 var det bosatt 17 flyktninger i Senja kommune.					
Andel personer med innvandrerbakgrunn i alderen 16-25 år som verken er i videregående opplæring eller har fullført eller bestått (andel) Kilde: IMDi	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	35,4	41,2	42,1	36,8	42,3	29,8
Skoleresultater for barn med innvandrerbakgrunn (Gjennomsnittlig grunnskolepoeng etter 10. klasse; uten norskfødte med innvandrerforeldre) (gjennomsnitt) Kilde: IMDi	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	38,4	38,8	39	35	32,8	37,8
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng for alle elever i kommunen: 2024 - 2025: 40,4 2023 - 2024: 41,7 2022 - 2023: 41,4 2021 - 2022: 43,1 2020 - 2021: 42,5						

4.5.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunen er anmodet om å bosette 118 flyktninger, 8 enslige mindreårige. Kommunen har vedtatt å bosette 60 flyktninger, 10 enslige mindreårige.

Styrker og muligheter

Kommunen har god kompetanse på integreringsområdet og flere års erfaring i å bosette flyktninger.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Når det gjelder grunnskolepoeng for elever med innvandrerbakgrunn, ligger disse en god del under gjennomsnittet for alle elever i kommunen. De senere år ligger de også under landsgjennomsnittet for elever med innvandrerbakgrunn. Det er viktig at skolen har fokus på denne gruppen elever og tilbyr særskilt språkopplæring når det er nødvendig for å heve språkkompetansen og dermed kunne gi elevene god opplæring.

I integreringsloven er det lagt opp til at nyankomne innvandrere under 25 år skal ha som slutt mål å fullføre videregående opplæring innenfor introduksjonsprogrammets varighet. I Senja kommune er andelen unge voksne med innvandrerbakgrunn i alderen 16-25 år som verken er i videregående opplæring eller har fullført eller bestått utdanning, en god del høyere enn gjennomsnittet i landet.

4.5.4 Sentrale tema

- 1 Hvordan kan kommunen som helhet bidra til at større andel unge innvandrere gjennomfører videregående skole?
- 2 Hvordan planlegger kommunen å rekruttere og beholde personer med riktig kompetanse i barnehage og skole?

4.6 Kommunal planlegging

Middels

Statusen på kommunens overordnede planer er avgjørende for vurdering av kommunen på dette fagområdet. Senja kommune har en helt ny samfunnsdel fra 2025. Når det gjelder arealdelen er kommunen i gang med utarbeidelse av både landdelen og sjødelen. Det er viktig at kommunen opprettholder dialog med regionale statsetater for å løse opp i innsigelser knyttet til kystsoneplanen. Vi oppfordrer kommunen til å opprettholde framdriften i dette planarbeidet, og få på plass et overordnet styringsverktøy som sikrer rettsikkerheten for innbyggerne, samt balanserer hensynet til bosetting, nærings- og samfunnsutvikling med viktige nasjonale interesser som natur, jordvern, reindrift, friluftsliv etc.

For Statsforvalteren er det sentralt at kommunen i alt planarbeid er bevisst sitt ansvar for å ivareta interesser av nasjonal og regional verdi. Dette er primært kommunen sin oppgave. Statsforvalteren skal bare påse at dette er gjort i planarbeidet. Kommunen må synliggjøre hvilke verdier som kan bli negativt berørt, og gi en begrunnelse for hvorfor man likevel velger å gå videre med utbyggingsplanene. I slike planer må kommunen løfte frem samfunnsinteressene ved utbyggingstiltaket.

Det er viktig at Senja kommune tilpasser detaljeringsgraden på de ulike plannivåene, slik at arbeidet med overordnede planer ikke blir for tid- og ressurskrevende.

I økonomiplanen for 2026-2029 er det ingen sterk kobling mellom målsettinger i samfunnsdelen og oppfølging gjennom økonomiplanen. Samfunnsdelen er det overordnede styringsverktøyet som budsjettet og økonomiplanen skal bygge på. Ettersom samfunnsdelen er fra 2025 ligger alt til rette for å lykkes med en god og realistisk kobling mellom planen og økonomiplanen, og med dette sikre iverksettelse av kommunens planer, strategier og mål fremover.

4.6.1 Fokusområder

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2023-2027) og statlige planretningslinjer
Status overordnede planer og sammenhengen mellom disse

4.6.2 Sentrale nøkkeltall

Hvilket år ble gjeldende planstrategi vedtatt? (år) Kilde: SSB	2021 2 020	2022 2 020	2023 2 020	2024 2 020	2025 2 025	Hele landet med Oslo 2 024
Hvilket år ble kommuneplanens samfunnsdel vedtatt? (år) Kilde: SSB	2021 2 019	2022 2 019	2023 2 019	2024 2 019	2025 2 025	Hele landet med Oslo 2 021
Er kommuneplanens handlingsdel utarbeidet og sett i sammenheng med økonomiplanen? Kilde:	Det vises i økonomiplanen til samfunnsdelens satsingsområder og målsettinger. Men det framkommer ikke tydelig hvordan målsettingene skal omsettes og følges opp gjennom tiltak i økonomiplanen for perioden 2026-2029. Vår vurdering er derfor at økonomiplanen ikke inneholder en handlingsdel med tiltak for å følge opp samfunnsdelen/andre planer i kommunen.					
Hvilket år ble klima- og energiplanen vedtatt? Kilde:	Senja vedtok i 2022 planprogrammet til kommunedelplan for klima, miljø og energi. I økonomiplanen for 2026-2029 framgår det at planarbeidet er forsinket på grunn av manglende kapasitet, og at planen skal vedtas i 2026.					

Hvilket år ble kommuneplanens arealdel vedtatt? (år)

Kilde: SSB

2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
2 014	2 019	2 019	2 019	2 019	2 017

Senja har per dags ingen felles arealdel for hele kommunen. Per nå eksisterer det 4 arealdeler, en for hver av kommunene som til sammen utgjør nye Senja kommune. Dette er et arbeid kommunen er i gang med, hvor det ble varslet oppstart av arbeidet i 2022. Det arbeides også med en felles kystsoneplan for Senja kommune. I økonomiplanen for 2026-2029 framgår det at landdelen av kommuneplanen sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i 2026 og sluttbehandles i 2027. Når det gjelder sjødelen av planen er det innsigelser som må løses før den kan sluttbehandles.

Når det gjelder kommunedelplanen for bynære områder i Senja har Statsforvalteren fremmet innsigelse til planen. Planen ligger per dags dato i Kommunal- og distriktsdepartementet til avgjørelse.

Reguleringsplaner vedtatt i alt (antall)

Kilde: SSB

2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
3	6	1	-	-	902

Vi registrerer i våre systemer at kommunen i den senere tiden har benyttet forenklet prosess i enkelte saker, noe vi støtter framfor bruk av dispensasjoner.

Av våre egne registreringer ser vi at kommunen har truffet flere planvedtak som ikke framgår av statistikken. Det er viktig at kommunen melder inn tall for dette i KOSTRA. Slik det står nå, ser det ikke ut til å ha vært noen reguleringsaktivitet i kommunen de siste to år.

Andel av innvilgede byggesøknader som medførte vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)

Kilde: SSB

2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
48,8%	45,5%	29,1%	30,2%	23%	19,3%

Statistikken viser at Senja kommune har hatt en høy dispensasjonandel de siste fire årene. Enkelte år har den vært svært høy, sammenlignet med andre kommuner av samme størrelse og kommuner med høyere utbyggingstrykk. Utdaterte overordnede planer og lav reguleringsaktivitet fører ofte til behov for mange dispensasjoner - det er derfor viktig at kommunen får på plass en revidert arealdel så fort som mulig, og at det utarbeides reguleringsplaner i saker hvor det er nødvendig.

Antall dispensasjoner etter PBL §19-2

Kilde:

Statsforvalteren har mottatt 48 søknader om dispensasjon i 2025. Vi har i flere saker registrert at Senja kommune gir tillatelse til fradeling av bolighus på landbrukseiendommer etter "læren om fradeling til uendret bruk". Det innebærer at det ikke gis dispensasjon til disse fradelingene, og at Statsforvalteren ikke får gitt uttalelse til disse. Ved fradeling av våningshus eller kårbolig, kan ikke fradeling til boligformål skje uten dispensasjon. Det er viktig at kommunen gjennomgår sin praksis på dette området.

Har kommunen etablert en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen (ref. pbl §3-3)?

Kilde:

Senja har oppnevnt en barnerepresentant til å ivareta barn og unges rettigheter og interesser i arealsaker.

Administrativ kapasitet og kompetanse

Kilde:

Statsforvalteren er opptatt av at kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å holde overordnede planer oppdatert. Kommunen har per i dag en noenlunde tilfredsstillende situasjon når det gjelder planleggingskapasitet.

4.6.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommuneplanens samfunnsdel er fra 2025. Kommunen er i prosess med utarbeidelse av kommuneplanens arealdel, med sikte på sluttbehandling i 2027. Arbeidet med kystsoneplanen skal ifølge økonomiplanen ferdigstilles i løpet av 2026. Kommunen har en svak kobling mellom målsettinger i samfunnsdelen og oppfølging i økonomiplanen.

Styrker og muligheter

Det er viktig at kommunen holder oppe progresjonen i arbeidet med arealdelen - både på sjø og land. En oppdatert arealdel gir klare svar på hva som er tillatt hvor, noe som vil kunne gjøre saksbehandlingen raskere og mer forutsigbar – både for kommunen og for innbyggere og næringsliv som søker om tiltak. I tillegg vil en oppdatert plan kunne redusere antall dispensasjoner.

Vi oppfordrer kommunen til å prioritere faste rulleringer av både samfunnsdelen og arealdelen i tilknytning hver valgperiode. Dette vil kunne gi mulighet til en sterkere kobling mellom mål for samfunnsutvikling i samfunnsdelen og arealdisponeringen. Ved at samfunnsdelen er fra 2025 ligger alt til rette for å lykkes med en god og realistisk kobling mellom planen og økonomiplanen, og med dette sikre iverksettelse av kommunens planer, strategier og mål fremover.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Senja har en forholdsmessig høy dispensasjonsandel. En oppdatert arealdel er viktig å få på plass for å skape forutsigbarhet og redusere antallet dispensasjoner. Behovet for *planvask* bør løftes i forbindelse med revisjon av arealdelen, om dette ikke allerede er gjort. Med planvask mener vi at kommunen må gjennomgå arealer som er avsatt til utbygging i gjeldende plan, men som helt eller i det vesentlige ikke er tatt i bruk enda, og vurdere om disse skal/kan videreføres ved rullering.

I økonomiplanen for 2026-2029 er det ingen sterk kobling mellom målsettinger i samfunnsdelen og oppfølging gjennom økonomiplanen. Samfunnsdelen er det overordnede styringsverktøyet som budsjettet og økonomiplanen skal bygge på. Samfunnsdelen er fra 2025, noe som skulle legge godt til rette for å lykkes med denne koblingen.

Framtidsperspektivet

Det er viktig at kommunen tilstreber å holde overordnede planer oppdatert. Samfunns- og arealdelen må oppdateres i løpet av hver valgperiode, og kommunen må sikre en oppfølging og iverksettelse av mål i samfunnsdelen gjennom handlings- og økonomiplanen og kommunens virksomhetsstyring som sådan.

Det er viktig at kommunen sikrer god progresjon i arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel.

4.6.4 Sentrale tema

1 Hvordan fungerer gjeldende samfunnsdel som styringsverktøy både politisk og administrativt?

2 Det er viktig at kommunen holder oppe progresjonen og framdriften i det pågående arbeidet med utarbeidelse av kommuneplanens arealdel og kystsoneplanen for nye Senja kommune. Hvordan ligger kommunen an i dette arbeidet?

3 Hvordan vil dere arbeide framover for å sikre en bedre sammenheng i plansystemet, samt oppfølging av planer? Kommunal planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens handlingsdel koblet sammen med økonomiplanen er grunnsteinene i plansystemet. Senja bør sikre at økonomiplanens prioriteringer er direkte utledet fra overordnede planer – ikke omvendt. Planer uten finansiering er lite verdt.

4.7 Kommunal økonomi

Middels

Kommunen har hatt svingende og til dels negative netto driftsresultater de siste årene, og planlegger videre med negative netto driftsresultater i økonomiplanperioden. Kommunen har ikke budsjettert med alle inntekter fra Havbruksfondet, noe som kan påvirke resultatet i årene med høye utbetalinger. Det er derimot planlagt med økt lånegjeld og bruk av disposisjonsfondet i økonomiplanperioden, dette gjør kommunen sårbar for uforutsette utgifter og mindreinntekter. Kommunen har satt i gang tiltak for omstilling, og er avhengig av at disse får effekt allerede i løpet økonomiplanperioden for å snu den negative utviklingen.

Siden kommunen budsjetterer med bruk av disposisjonsfond utover balanse, og samtidig ikke budsjetterer med alle utbetalinger fra Havbruksfondet er det vanskelig for Statsforvalteren å vurdere kommunens økonomiske utvikling fremover.

Samlet sett vurderes kommunen til middels på kommunal økonomi fordi vi vet at kommunen ikke har budsjettert med auksjonsinntekter, noe som kan påvirke driftsresultatet. Kommunen ligger helt på grensen til å vurderes som svak.

4.7.1 Fokusområder

Økonomisk handleevne og bærekraft

Styrke driftsbalansen

4.7.2 Finansielle måltall

Kommuneloven stiller noen grunnleggende krav til økonomiforvaltningen i kommunene, blant annet at kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. Som et ledd i dette stiller kommuneloven krav om at kommunestyret selv skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi.

Kommunestyret i Senja har vedtatt følgende finansielle måltall:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter bør være 1,75 prosent eller høyere.
- Disposisjonsfond bør være minimum 100 prosent av akkumulert premieavvik, minimum 10 prosent av netto lånegjeld. I kommunen sin budsjett og økonomiplan 2026-2029 skriver kommunen også at disposisjonsfond bør være 10 prosent av brutto driftsinntekter.
- Netto lånegjeld bør ikke overstige 100 prosent av brutto driftsinntekter.

4.7.3 Sentrale nøkkeltall

Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2021 2,4%	2022 4,9%	2023 -0,2%	2024 1,5%	2025 -1,6%	Hele landet med Oslo 2,2%
Andel av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2021 7,1%	2022 11,8%	2023 11,2%	2024 11%	2025 8,8%	Hele landet med Oslo 11,6%
Variabler						

Regnskapsbegrep: Disposisjonsfond (K)						
Andel av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2021 100,6%	2022 98,4%	2023 94,1%	2024 101,6%	2025 107,2%	Hele landet med Oslo 88,1%
Variabler Regnskapsbegrep: Netto Lånegjeld						
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2021 65,9%	2022 58,1%	2023 59,1%	2024 64,9%	2025 74,1%	Hele landet med Oslo 48,2%

4.7.4 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Korrigert for at kommunene har varierende utgiftsbehov, og eksklusive eiendomsskatt og konsesjonskraft, hadde Senja kommune 8,78 prosent høyere frie inntekter enn landsgjennomsnittet i 2024. Kommunen har hatt betydelige utbetalinger fra Havbruksfondet de siste årene, og har hatt en samlet utbetaling på til sammen 317,2 mill. kr for 2018-2025. Inntektene fra eiendomsskatt utgjorde i 2025 2,1 prosent av brutto driftsinntekter. Kommunen hadde ingen inntekter fra konsesjonskraft i 2025.

Styrker og muligheter

Kommunen har de siste årene hatt et relativt stabilt nivå på disposisjonsfondet, på snitt med landet og over kommunens vedtatte måltall i prosent av brutto driftsinntekter. Kommunen har startet med et omstillingsprogram for 2025-2030. Det er positivt at kommunen har kommet i gang med dette og jobber aktivt for å bedre kommunens økonomiske bærekraft og handleevne.

Senja kommune sin samfunnsdel ble vedtatt i november 2025, og forutsetningene er til stede for å få på plass en kobling mellom samfunnsplanlegging og økonomiplanlegging. Vi anbefaler at kommunen prioriterer å få på plass en synlig kobling mellom disse dokumentene for å sikre iverksettelse av kommunens planer, strategier og mål fremover.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Kommunen har de siste årene hatt varierende og negative driftsresultater. Det svingende driftsresultatet varierer i takt med utbetalinger fra Havbruksfondet. I følge ureviderte KOSTRA tall for 2025 hadde kommunen et negativt netto driftsresultat på -1,6 prosent av brutto driftsinntekter, til sammenligning var landsgjennomsnittet på 2,2 prosent. I økonomiplanperioden planlegger kommunen med videre negative netto driftsresultat, og kommunen planlegger med å saldere budsjettet med bruk av disposisjonsfond.

Kommunens netto lånegjeld er på 107,2 prosent av brutto driftsinntekter og planlegges med en videre økning i økonomiplanperioden. Til sammenligning er landsgjennomsnittet, uten Oslo, på 88,1 prosent. I tillegg øker kommunens renteeksponerte gjeld. Det er derfor viktig at kommunen har en god buffer i tilfelle uforutsette hendelser, som for eksempel renteendringer.

Disposisjonsfondet til kommunen var på 8,8 prosent ved utgangen av 2025, dette er en nedgang fra å ligge på rundt 11 prosent siden 2022. Som følge av at kommunens planlagte negative netto driftsresultat så planlegger kommunen med bruk av disposisjonsfond utover saldo per 31.12.2025. Kommunal og distrikstdepartementet svarer følgende om bruk utover saldo på disposisjonsfondet i økonomiplanperioden:

For tilfellet der økonomiplanen har balanse på bunnlinjen men er finansiert med bruk av disposisjonsfond utover midler/saldo på disposisjonsfond, har KDD lagt til grunn at dette ikke er innmeldingsgrunn, men at Statsforvalteren kan vurdere lovlighetskontroll av eget tiltak (realisme/påregnelighet).

Samtidig som kommunen planlegger med bruk utover saldo på disposisjonsfondet så har ikke kommunen budsjettet med auksjonsinntekter fra havbruksfondet. Disse utbetalingene skal reguleres inn i budsjettet når denne utbetalingen er kjent. Hvis bruk av disposisjonsfondet blir som budsjettet risikerer kommunen at de har et udekket merforbruk ved utgangen av økonomiplanperioden.

Framtidsperspektivet

Befolkningstallet i Senja kommune har økt fra 14 851 i 2020 til 14 946 i 2025. Ifølge SSB sine prognoser så vil kommunen har negativ befolkningsutvikling på -2,5 prosent fra 2025 mot 2050, samtidig som andelen eldre i befolkningen øker. Sett hen til den demografiske utviklingen kan det bli utfordrende for kommunen å møte økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester.

4.7.5 Sentrale tema

1	Hvilke tiltak planlegges iverksatt for å bedre kommunens driftsbalanse og handlingsrom framover?
---	--

2	Hva er status og sentrale utfordringer i kommunens omstillingsarbeid?
---	---

4.8 Kommunehelsetjenesten

God

Kommunen har alle lovpålagte helseprofesjoner, og jobber langsiktig og systematisk på mange viktige tjenesteområder. Kommunen har bl.a. dagtilbud til demente hjemmeboende, frisklivssentral og frivilligsentral. Et høyt antall innbyggere står på liste uten fastlege.

4.8.1 Fokusområder

Kommunene skal gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer
Kommunen skal prioritere skolehelsetjeneste og helsestasjon
Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning

4.8.2 Sentrale nøkkeltall

Andel pasienter på liste uten lege (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	8,3%	16,3%	21,3%	9,5%	7,9%	2,1%
Andel kommuner med egen frisklivssentral (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	100%	100%	100%	100%	100%	63%

4.8.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Senja har 26 fastlegestillinger. Det er kun to leger med åpen liste, 14 ledige plasser på listene og nesten 1 200 innbyggere som står på liste uten fastlege (Kilde: Alis 31.12.2025).

Ressurser (i årsverk) i øvrige helsetjenester: Kommunepsykolog 0.2, Jordmor 1.6, helsesykepleier 16.5, ergoterapeut 3.5 og fysioterapeut 4 (samt 13 næringsdrivende med kommunalt driftstilskudd). Kommunen driver en frisklivssentral som yter lovpålagte helsefremmende og forebyggende tjenester samt rehabilitering. Kommunen jobber systematisk og langsiktig med kompetanse og rekruttering, vold og overgrep, vold i nære relasjoner, selvmordsforebygging samt psykisk helse og rus. Kommunen deltar i interkommunale samarbeid innen legevakt, kommunale akutte døgnplasser (KAD), kreftkoordinator og jordmortjeneste.

Kommunen har behov for en stor omstilling av helse- og omsorgstjenestene (se kapittel om omsorgstjenester). Dette vil også sette kapasiteten i helsetjenestene under press. Den relativt ferske helse- og omsorgsplanen er et godt grunnlag for styring og omstilling.

Psykisk helse og rus:

Senja kommune rapporterer (IS-24/8) om stor økning av omfang voksne med psykiske plager/lidelser og ROP-lidelser, og stor økning i omfang barn/unge med psykiske plager/lidelser. **Kommunen har ikke kartlagt levekår for personer med psykiske lidelser og/eller ruslidelser med Brukerplan.**

Kommunen rapporterer stor grad av bruker- og pårørendemedvirkning for voksne på individ-, tjeneste-, og systemnivå, men at denne i liten grad er systematisk. Kommunen sikrer i liten grad bruker- og pårørendemedvirkning for barn og unge på individ-, tjeneste- og systemnivå.

Senja har etablert familieteam som lavterskeltilbud for barn og ungdom, og familier som har barn og ungdom som opplever utfordringer med psykiske helse, ufrivillig høyt skolefravær, atferdsvansker og/eller begynnende rusatferd. Kommunen deltar også i FACT-team sammen med UNN SPHR Sør-Troms, Bardu-, Dyrøy- og lbestad kommune. Senja har aktivitets-/arbeidstilbud til voksne med psykisk helse/rus utfordringer.

Kommunen jobber systematisk og langsiktig med bl.a. selvmordsforebygging. Kommunen har likevel ikke skriftlige rutiner eller handlingsplaner for forebygging, tidlig identifisering og oppfølging av selvskading og selvmord, eller oppfølging av etterlatte etter selvmord.

Kommunen har gjennom flere år søkt tilskudd til tjenesteutvikling.

Styrker og muligheter

Alle lovpålagte funksjoner innen helse- og omsorgstjenesteloven § 3.2. er ivarettatt og besatt. Kommunen har en veldrevet frisklivssentral, som yter helsefremmende og forebyggende tjenester samt rehabilitering. Kommunens helse- og omsorgsplan gir et godt grunnlag for styring og omstilling i årene som kommer.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Selv om situasjon innen legetjenester virker å være noe forbedret fra tidligere, er det fortsatt utfordringer med rekruttering av fastleger og ca. 1 200 innbyggere står uten tilbud om fastlege. Kommunen har for tiden bare 20 % stilling som kommunepsykolog. Det kan være en for knapp ressurs for en så stor kommune.

Framtidsperspektivet

Kommunen står foran en betydelig omstilling av helse- og omsorgstjenestene. Både faglig, administrativt og politisk må kommunen ruste seg for å møte framtidens utfordringer.

4.8.4 Sentrale tema

1	Hvilke konsekvenser kan behovet for omstilling i helse- og omsorgssektoren få for helsetjenestene?
---	--

2	Stor økning av omfang voksne med psykiske plager/lidelser og ROP-lidelser, og stor økning i omfang barn/unge med psykiske plager/lidelser.
---	--

	Kommunen har ikke kartlagt levekår for personer med psykiske lidelser og/eller ruslidelser med Brukerplan.
--	--

4.9 Landbruk

Middels

Kommunen har lenge hatt tilfredsstillende kapasitet og kompetanse innen landbruksforvaltning, men det har vært stor utskiftning av fagpersoner de siste årene, og fagmiljøet er sårbart for vakanser og fravær. Kapasiteten innen skogbruksforvaltning er for liten.

4.9.1 Fokusområder

Bærekraftig og klimatilpasset landbruk med lavere utslipp av klimagasser og økt karbonbinding i skog – bidra til bruk av miljøtiltak i landbruket
Styrke jordvernet - Ivareta driveplikten på landbrukseiendommer og unngå nedbygging av dyrka og dyrkbar jord
Landbruk over hele landet - Tilby en god og forsvarlig landbruksforvaltning
Aktivt skogbruk - økt hogst, foryngelse og skjøtsel av barskog, økt skogsvegbygging og mer bruk av tre i bygg og til energi
Økt verdiskaping - Sikre fremtidig landbruksdrift og god rekruttering

4.9.2 Sentrale nøkkeltall

Landbrukseiendommer (antall) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	1 712	1 617	1 617	1 669	1 713	182 528
Jordbruksbedrifter (antall) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	55	58	55	54	53	36 627
Jordbruksbedrifter med husdyr Kilde: SSB		2017	2018	2019	2020	
		0	0	0	34	
Jordbruksareal i drift (dekar) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	18 179	17 970	17 670	17 955	17 331	9 866 661
Godkjent nydyrka areal (dekar) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	0	0	0	39	0	12 575

Dyrka og dyrkbar jord omdisponert til andre formål enn landbruk (dekar) Kilde: SSB	2021 20,2	2022 54,9	2023 8,8	2024 1,3	2025 5,6	Hele landet med Oslo 4 067,9
Produktivt skogareal (dekar) Kilde: SSB	2021 257 601	2022 249 282	2023 249 282	2024 258 100	2025 269 500	Hele landet med Oslo 71 540 500
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling i prosent av totale netto driftsutgifter (prosent) Kilde: SSB	2021 0,2%	2022 0,2%	2023 0,1%	2024 0,2%	2025 0,1%	Hele landet med Oslo 0,2%

4.9.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Senja er den 6. største landbrukskommunen i Troms og Finnmark i antall landbruksforetak. I 2025 var det 53 aktive landbruksforetak i Senja: 4 bruk med kumelkproduksjon, 5 bruk med ammekyr, 27 bruk med sau, 2 bruk med melkegeiter og 1 bruk med matpotet. Kommunen har i alt 17 331 dekar dyrka jord i drift. 2 av 4 melkebruk har bygd om til løsdrift.

Innen husdyrhold er sau flest i antall, med mange dyktige produsenter. Enkelte år har noen besetninger utfordringer med tap av sau og lam på utmarksbeite, de siste åra har det spesielt vært utfordringer på Lenvikhalvøya med tap av lam forårsaket av gaupe.

I de kommunene som nå er slått sammen til Senja kommune var det i 2010 66 aktive landbruksforetak, og 20 200 dekar dyrka jord i drift. Nedgangen i jordbruksareal i drift er dermed på ca. 14 %, og nedgangen i antall landbruksforetak 23 %.

Ialt er det, jf. NIBIOs arealbarometer, ca. 40 000 dekar dyrka jord i Senja kommune, hvorav ca. 10 000 dekar er innmarksbeite. Det betyr at ca. 52 % av fulldyrka og overflatedyrka jord er ute av drift.

Det er registrert 35 m3 hogst og 14 da tynning siste år. Det har vært lav skogkulturaktivitet de siste åra. Det er ikke registrert nye prosjekter innen skogsvegbygging. Det er per i dag 4 åpne skogsvegprosjekter med utgått arbeidsfrist.

Styrker og muligheter

Kommunen har revidert sine lokale tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i jordbruket for 2025-2028. Senja kommune har god aktivitet innenfor miljøordningene i landbruket; "regionale miljøtilskudd i jordbruket", "spesielle miljøtiltak i jordbruket", "tilskudd til drenering av jordbruksjord" og "tilskudd til tiltak i beiteområder".

Tromspotet på Silsand er et viktig fagmiljø for potet og grønnsaker, i tillegg til at de er et viktig omsetningsledd for potet og grønnsaker for fylket. Det finnes også bedrifter som er gode på lokalmat, men det er rom for flere. Grønt reiseliv har også utviklingspotensial på Senja.

Senja kommune er vertskommune for videregående skole innenfor naturbruk, Senja videregående skole, Gibostad. Arktisk Naturbrukssenter holder til på skolen.

Det er et potensial for å utvikle grønt reiseliv og andre tilleggsnæringer i landbruket, slik som Inn på tunet. Senja er frodig og flere steder er det gode forutsetninger for dyrking av grønnsaker og bær.

Senja har gode skogressurser og gode avsetningsmuligheter for skogsvirke. Det er mulig å øke verdiskaping og sysselsetting i skogbruket ved målretta tilrettelegging for hogst, foryngelse, skogkultur og skogsvegbygging. Det er også mulig å satse på økt bruk av tre i bygg og mer bruk av bioenergi til oppvarming. Kommunen har utarbeidet retningslinjer for prioritering av midler til Nærings- og miljøtiltak i skogbruket 2025-2027.

Kommunen har gjennomført periodisk ajourhold av AR5 i 2023, og det er planlagt et nytt periodisk ajourhold i 2027.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Landbruk i plan er til en viss grad dekt i strategisk næringsplan 2024-2028, der landbruk er omtalt på et overordna nivå i avsnitt 4.4.8 under kapittel 4.1 Et mangfoldig næringsliv. I kapittel 5.4.7 arktisk matproduksjon understrekes viktigheten av lokal, kortreist mat både for forsyningssikkerheten og som et element i det norske reiselivsproduktet. Kommunen har ikke egen landbruksplan, men deltar i Midt-Tromsrådet som har utarbeidet *Temaplan landbruk Midt-Troms 2024-2028*. Denne planene vil kunne ivareta kommunens behov for landbruksplan på en god måte dersom Senja bruker denne operativt i sammenheng med kommunens egne planer, og sikrer god forankring i overordna planer. Det er positivt at Senja har avsatt hensynssone for kjerneområde landbruk kommuneplanens arealdel, i tråd med *regional plan for landbruk i Troms 2014-2025*.

Statsforvalteren har blant annet i innspill til kommuneplanens samfunnsdel, påpekt behovet for å gi tydelige overordna signaler om en arealbruk som hensyntar jordbrukets arealbehov, og bidrar til å ta vare på matjorda i kommunen. Arealstrategien i utkast til samfunnsdel er ikke egnet til å dekke de grunnleggende hensyn som er nødvendige for å sikre landbrukets arealressurser i Senja.

Vi har anmodet kommunen om å tydeliggjøre landbrukets rolle som ressurs i beredskapssammenheng, med videre oppfølging i f. eks. ROS-analyse, beredskapsplan og næringsplan. I tillegg til matvareberedskap har landbruket viktige ressurser å bidra med i totalberedskapen, som for eksempel maskiner, redskaper, jord, skog, bygninger, drivstofflager, kompetanse og menneskelige ressurser.

Framtidsperspektivet

Siden utviklingen går mot større og færre landbruksforetak kan det være økt etterspørsel etter jordbruksareal på det enkelte bruk. Da er det viktig at kommunen følger opp driveplikten på landbrukseiendommer som er ute av drift slik at ledige arealer kan tas i bruk og at kommunen jobber aktivt for å styrke jordvernet.

Kommunen har i en rekke år hatt utfordringer med rein på innmark. Det er viktig at kommunen jobber for å finne gode og konfliktdempende tiltak som ivaretar både nærings- og friluftsinnteresser.

Vi anbefaler at kommunen setter et spesielt fokus på rekruttering til landbruket, og tilgang på dyrka og dyrkbar jord med tanke på å opprettholde aktiviteten i fremtiden.

Senja kommune har jevnt over gode ressurser og god kompetanse innen landbruksforvaltning, men stor turnover har gjort landbruksforvaltningen sårbar. Senja er med i et større prosjekt som utreder muligheten for interkommunalt samarbeid, også på landbruksområdet. Statsforvalteren er svært positiv til slike initiativ, som kan bidra til robusthet i kommunene på fagområdet.

Senja mangler skogbruksfaglig kapasitet og gjør at skogbruksaktivitet i kommunen ikke følges opp. Det er gode skogressurser i kommunen, både lauvskog og barskog som kan utnyttes i større grad enn i dag. Dette vil kreve at kommunen jobber mer med skogoppgaver og informasjon retta mot skogeierne i kommunen.

4.9.4 Sentrale tema

1

Hvordan kan kommunen sikre stabilitet i landbruksforvaltningen inntil en permanent interkommunal løsning eventuelt er på plass?

2

Hvordan kan kommunen bidra til å utvikle skogbruket og landbruksbaserte tilleggsnæringer?

3

Hvordan vil kommunen arbeide med å sikre arealgrunnlaget for aktive landbruksforetak, bl. a gjennom oppfølging av driveplikten og dispensasjonspraksis i LNFR?

4.10 Miljø og klima

Middels

Kommunen blir vurdert til middels på temaet miljø, basert på hovedindikatorane.

4.10.1 Fokusområder

Grunnforurensning
Forsøpling
Massehåndtering
Avløp
Materialgjennvinning
Vannområdekoordinator og vannmiljø
Kommunedelplan naturmangfold
Verneområder
Motorferdsel

4.10.2 Sentrale nøkkeltall

Vernet areal totalt (km²) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	230,03	230,04	230,25	230,56	230,56	189 470,27
Variabler Verneformål: Alle Verneformer						
Andel bringeordning levert til materialgjennvinning inkl. biologisk behandling (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	56,3%	68,4%	10,1%	47,2%	42,3%	52,2%
Andel av søknader om motorferdsel på snø som ble innvilget siste år (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	
	98,1%	98,1%	98,1%	94,7%	90,5%	

Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år) Kilde: SSB	2021 29	2022 30	2023 31	2024 31	2025 32	Hele landet med Oslo 35
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent) Kilde: SSB	2021 96,4%	2022 97,4%	2023 98%	2024 99,5%	2025 -	

4.10.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Grunnforurensning

Forurensningsforskriften kapittel 2 (§§ 2-1 til 2-13) regulerer opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Formålet er å hindre spredning av forurensning ved terrenginngrep. Tiltakshaver har plikt til å undersøke grunn, utarbeide tiltaksplan og sørge for opprydding dersom forurensning oppdages før eller under arbeid.

Kommunene har et ansvar for å vedlikeholde den nasjonale databasen for forurenset grunn i egen kommune hvor kommunen er myndighet. Det gjelder for eksempel forurensningsforskriften kapittel 2 om Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. En oppdatert database er viktig ikke bare for kommunen som myndighet, men også for at virksomheter og befolkning som skal bygge og grave har kjennskap til om grunnen er forurenset eller ikke. Ta gjerne kontakt med Statsforvalteren dersom kommunen har behov for veiledning i bruken av databasen.

Forsøpling

Det er forbudt å tømme, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan "virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet". Dette følger av forurensningsloven § 28. Forsøpling kan blant annet være gjenglemte gjenstander, skrot, ulovlige avfallsplasser, villfyllinger og bilkirkegårder på privat eiendom. Mye forsøpling fraktes med hav eller vassdrag og havner på strender.

Forsøpling kan også medføre forurensning eller fare for forurensning, for eksempel slik som henlagte biler som lekker olje og andre helse- og miljøskadelige stoffer til miljøet.

Forsøplingsforbudet gjelder også i tilfeller hvor plasseringen av avfallet kan virke skjemmende for omgivelsene, selv om avfallet og plasseringen av dette ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Det kan for eksempel være avfall som ikke inneholder helse- og miljøskadelige kjemikalier, og heller ikke fører til luktulempen eller lignende. Typiske eksempler på dette er stein, grus, glass og rent metall som er tilnærmet inert og dermed ikke gjennomgår noen betydelig fysisk, kjemisk eller biologisk omdanning. Det kan også være organisk avfall, som trevirke.

Forsøpling som kan medføre forurensning bør prioriteres før forsøpling som kun virker skjemmende.

Massehåndtering

Kommunen skal sørge for at håndtering av masser er forsvarlig og vurdere gjenbruk av stein- og jordmasser. Målet er å bruke overskuddsmasser lokalt for å unngå lange transporter og redusere behovet for nye uttak. Deponering av masser er ulovlig uten tillatelse, og må skje i tråd med avfallsforskriften og forurensningsforskriften. Kommuner skal arbeide for å gjøre massehåndtering mer bærekraftig ved å se på masser som en ressurs, ikke bare avfall.

Massehåndtering i kommunen innebærer planlegging og styring av overskuddsmasser som jord, stein og leire fra byggeprosjekter, med mål om økt gjenbruk og redusert miljøpåvirkning. Kommunen forvalter lokale mottak, sikrer forsvarlig håndtering etter forurensningsforskriften, og legger til rette for sirkulære løsninger i arealplaner.

Verneområde og arealbruk i tilgrensede områder til verneområder

Vi vet at det er mange viktige naturområder i Senja kommune og vi oppfordrer kommunen til å komme med innspill til mulige verneområder.

Statsforvalteren har behov for samarbeid med kommuner i vårt arbeid med forvaltning av verneområder som vi har ansvar for. Dette kan for eksempel være samarbeid ved utarbeidelse av besøksstrategier og oppfølging med tiltak, både når det gjelder tiltak i verneområdene og infrastruktur utenfor verneområdene.

Det er viktig at kommunen er bevisst sitt ansvar for arealbruk i områder som grenser til verneområdene, jf naturmangfoldloven § 49. Kommunen skal vurdere om tiltak kan påvirke verneverdiene, og ta hensyn til dette som planmyndighet. Grøfting og dyrking nært vernegrenser er eksempel på tiltak utenfor verneområder som kan påvirke verdier inne i verneområdene.

Styrker og muligheter

Vannområdekoordinator og vannmiljøtiltak

Senja kommune er med på å finansiere interkommunal vannområdekoordinator sammen med andre kommuner i Sør-Troms.

Kommunen er virkemiddeleier i vannmiljøtiltak for 42 tiltak. 14 tiltak har status foreslått, 6 har status ferdig, 22 har status pågår og 1 har status under behandling.

Avløp

I følge tall innrapportert til SSB er andel innbyggere tilknyttet kommunale anlegg der rensekrav er oppfylt 99,5%.

Kommunedelplan naturmangfold

Senja kommune har kommunedelplan for naturmangfold. En slik plan vil bidra til å synliggjøre naturverdiene i kommunens planarbeid og vil kunne styrke naturforvaltningen i kommunene ved at det bidrar til en større bevissthet rundt egne naturverdier, både av internasjonal, nasjonal og lokal verdi.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Databasen Grunnforurensning

Vi har ikke en god oversikt over deres arbeid med dette, men det kan se ut som det er lite aktivitet i databasen.

Kommunens myndighet etter forurensningsloven - Senja kommune - forsøpling

Vi hadde brevtilsyn med kommunens myndighet etter forurensningsloven på forsøplingsområdet i 2024.

Senja kommune hadde ikke gjennomført risikovurderinger som omfatter mulighet for brudd på pliktene som gjelder forsøpling og avfall, og fikk avvik på dette.

I tillegg fikk dere anmerkning fordi dere ikke hadde rutiner og prosedyrer for å følge opp forsøplingssaker jamfør kommuneloven § 25-1 tredje ledd bokstav b og d. Det ble også gitt anmerkning for manglende informasjon på kommunens nettsider eller aktivt veiledet virksomheter som driver kiosk, dagligvarehandel, leirplass eller arrangører av tilstelninger eller stevner om deres plikter etter forurensningsloven § 35. Kommunen har veiledningsplikt overfor disse aktørene, og må på egnet vis, sørge for at de får informasjon om sine plikter. Dere kunne heller ikke vise til en skriftlig oversikt over kommunens oppgaver med forsøpling eller at det var satt mål for den administrative virksomhet som omfatter forsøpling.

Materialgjenvinning

Senja kommunes andel av husholdningsavfallet som er rapportert til SSB i 2025 er under landsgjennomsnittet for materialgjenvinning og viser nedadgående trend. Fra 1. januar 2025 har vedtatte endringene i avfallsforskriften kapittel 10a trådt i kraft. Endringene medfører at også glass- og metallemballasje, papp-, papir- og tekstilavfall skal utsorteres og leveres til materialgjenvinning. Se mer info om materialgjenvinning her: [Utsorting og materialgjenvinning av avfall fra husholdningene \(veileder for kommuner\) - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/tema/avfall/utsorting-og-materialgjenvinning-av-avfall-fra-husholdningene-veileder-for-kommuner).

4.11 Omsorgstjenestene

Middels

Kommunen står overfor en betydelig demografisk endring med vekst i antall eldre og personer med demens fram mot 2050. Dette vil gi økt press på omsorgstjenestene. Selv om kommunen har vedtatt ny helse- og omsorgsplan og startet omstilling mot mer hjemmebaserte tjenester, er tjenestestrukturen fortsatt institusjonstung. Rekrutteringsutfordringer og høy andel eldre ansatte gir risiko for framtidig knapphet på helsepersonell og utfordrer tjenestenes bærekraft.

4.11.1 Fokusområder

Kommunen skal ha nødvendig kompetanse.

Kommunen bruker planlegging som verktøy i sitt arbeid med omsorgstjenestene.

Kommunen tilpasser omsorgstjenestene til fremtidige behov.

4.11.2 Sentrale nøkkeltall

Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent) Kilde: SSB	2021 28%	2022 29,1%	2023 29,2%	2024 33,6%	2025 32,4%	Hele landet med Oslo 24,8%
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer) Kilde: SSB	2021 0,59 timer	2022 0,58 timer	2023 0,38 timer	2024 0,41 timer	2025 0,33 timer	Hele landet med Oslo 0,68 timer
Andel innbyggere 80 år og eldre med institusjonsopphold (prosent) Kilde: SSB	2021 15,8%	2022 15,8%	2023 13,8%	2024 13,7%	2025 13,8%	Hele landet med Oslo 9%
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent) Kilde: SSB	2021 44,8%	2022 44,5%	2023 43,4%	2024 32,9%	2025 35,7%	Hele landet med Oslo 47%
Andel hjemmetjenestebrukere med høy timeinnsats (prosent) Kilde: SSB	2021 10,5%	2022 9,8%	2023 9,7%	2024 10%	2025 9,8%	Hele landet med Oslo 7,6%
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent) Kilde: SSB	2021 37,2%	2022 36,4%	2023 37,7%	2024 37,1%	2025 38,7%	Hele landet med Oslo 33,1%

Andel brukerrettede årsverk med helsefaglig utdanning i omsorgstjenesten (prosent) Kilde: SSB	2021	2022	2023	2024	2025	Hele landet med Oslo
	71,9%	71,5%	72,7%	72,9%	72,3%	72,4%

Forsørgerbrøker for eldre Kilde: SSB	2024	2030	2040	2050	Hele landet med Oslo
	0,41	0,46	0,55	0,58	0,48

Variabler
 Alternativ: Hovedalternativet (MMMM)

Andel heltidsansatte i institusjon Kilde: NKI	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	21,62	22,74	22,12	22,92	26,29	26,58

Andel heltidsansatte ved helse- og omsorgstjenester i hjemmet Kilde: NKI	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	32,57	31,84	29,85	32,7	34,78	28,56

4.11.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Senja kommune har et omfattende omsorgstilbud, preget av stor geografisk spredning og høy tjenesteproduksjon. Kommunen har seks sykehjem og en relativt høy andel eldre som mottar både hjemmetjenester og institusjonsbaserte tjenester sammenlignet med landsgjennomsnittet. Andelen innbyggere over 80 år som mottar hjemmetjenester har økt de siste årene og ligger klart over nasjonalt nivå.

Samtidig har kommunen lavere legetetthet i sykehjem enn gjennomsnittet for landet, og antall legetimer per beboer har vært synkende. Dette kan utgjøre en risiko for medisinsk oppfølging og kvalitet i tjenestene, særlig i lys av økende medisinsk kompleksitet hos tjenestemottakerne.

Kommunen har valgt en strategisk retning mot mer hjemmebaserte tjenester, tråd med nasjonale føringer og Bo trygt hjemme-reformen. Dette forutsetter imidlertid tilstrekkelig kapasitet, kompetanse og støttefunksjoner i hjemmetjenestene.

Senja har en ny og tydelig helse- og omsorgsplan som gir god retning, men den mangler en konkret handlingsplan. Temaplaner er under utarbeidelse. Helse- og omsorgsplanen peker på blant annet allmennlegetjenesten og velferdsteknologi. Også annen planverk innen helse og omsorg er relativt fersk/oppdateret, eller under arbeid. Selv om planverket er i stor grad på plass, er det behov for å styrke koblingen mellom plan, prioritering og faktisk gjennomføring.

Styrker og muligheter

Kommunen satser på rekruttering og utdanning av egne ansatte og jobber med oppgavedeling i alle tjenesteområder, men opplever ikke tilfredsstillende rekrutteringstiltak og manglende fleksibilitet i arbeidstidsordninger, avtaler og turnus. Kommunen har relativt fersk kompetanseplan. Rekrutteringsplan for helse og omsorg er under arbeid. Kommunen har iverksatt flere relevante tiltak, men står overfor strukturelle og demografiske rekrutteringsutfordringer som ikke kan løses lokalt alene. Risikoen ligger særlig i framtidig tap av erfarent personell og manglende spesialkompetanse.

Kommunen har vedtatt en omfattende omstillingsprosess hvor hovedmålet er omstilling mot hjemmebasert omsorg. Satsingsområdene i omstillingen er blant annet tverrfaglig integrert forebygging og innsats, læring og mestring, demensvennlig samfunn, pårørendestøtte, kompetanseheving, mentorordning og lederoppfølging med utdanning.

Kommunen har etablert dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente og har frivillighetssentral.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Det forventes en kraftig vekst i tjenestebehovet, med anslått dobling av både antall innbyggere 80+ og personer med demens fram mot 2040–2050. Dersom dagens drift videreføres, kan dette gi behov for rundt 200 nye årsverk innen 2040. Omsorgstjenesten utgjør allerede 38,7 % av kommunens netto driftsutgifter, noe som gir lite handlingsrom uten strukturelle endringer. Kommunen er i gang med å vurdere tjenestestrukturen og har i dag relativt høy institusjonsdekning, blant annet 5 sykehjem. Andelen hjemmeboende over 80 år som mottar hjemmetjenester er betydelig høyere enn landssnittet, og flere brukere har stort behov for tjenester. Kommunen har særlig utfordringer med å gi langvarige og spesialiserte tjenester i hjemmetjenesten på natt. Kommunen står overfor et tydelig gap mellom forventet tjenestebehov og tilgjengelige personellressurser på sikt. Dette forsterker behovet for omstilling, prioritering og nye arbeidsformer. Kommunen har startet en stor omstillingsprosess hvor hovedmålet er omstilling mot hjemmebaserte tjenester. Demografien gir et tydelig signal om økt og mer komplekst tjenestebehov i årene framover. Utviklingen vil utfordre både kapasitet, kompetanse og økonomisk bærekraft i omsorgstjenestene. Omsorgstjenestene fremstår i dag som i hovedsak forsvarlige, men sårbare. Uten strukturelle endringer og prioriteringer vil dagens tjenestemodell være krevende å opprettholde over tid.

Kommunen har en meget stor andel faglært helsepersonell, men har utfordringer med rekruttering, samt at andel eldre arbeidstakere (55+) er høyere enn landsgjennomsnittet. Selv om kommunen ligger noe over landssnittet i heltidsandel, som er en stor styrke, utgjør samlede utfordringer en risiko for knapphet på helsepersonell i fremtiden, noe som vil gi utfordringer med å sikre framtidig bærekraft i omsorgstjenestene. Kommunen bruker en del vikarbyrå på flere profesjoner, også for helsefagarbeidere. Kommunen har iverksatt relevante tiltak for å rekruttere og beholde personell, men den demografiske utviklingen og alderssammensetningen blant ansatte tilsier at dagens tiltak ikke alene vil være tilstrekkelige.

Framtidsperspektivet

Demografien gir et tydelig signal om økt og mer komplekst tjenestebehov i årene framover. Utviklingen vil utfordre både kapasitet, kompetanse og økonomisk bærekraft i omsorgstjenestene. Senja kommune har god oversikt over dagens og framtidige utfordringer innen omsorgstjenestene, og det er tydelig vilje til omstilling og videreutvikling. Kommunen leverer i dag omfattende og i hovedsak forsvarlige tjenester, men står overfor økende risiko knyttet til demografisk utvikling, tilgang på arbeidskraft, kompetanse og langsiktig bærekraft.

For å møte framtidige behov vil det være behov for tydelige prioriteringer og strukturelle grep i tjenestetilbudet. Videreutvikling av forebyggende tiltak, økt bruk av teknologi og mer fleksible tjensteløsninger vil være sentrale virkemidler for å håndtere en kraftig vekst i antall eldre og personer med demens, uten at kostnadsnivå og bemanningsbehov blir uforholdsmessige.

Tilgangen på arbeidskraft forventes å bli stadig mer begrenset. Rekruttering, kompetanseutvikling, nye arbeidsformer og mer målrettet bemanningsplanlegging må derfor integreres som en varig del av tjenesteutviklingen. Helse- og omsorgsplanen gir et godt strategisk utgangspunkt for dette arbeidet.

Når omsorgstjenestene allerede utgjør nær 40 prosent av kommunens samlede driftsutgifter, blir det avgjørende å finne løsninger som gir større effekt per krone. Dette forutsetter økt innsats innen forebygging, mer tverrfaglig samarbeid og systematisk bruk av nye metoder og teknologi som kan bidra til å avlaste og effektivisere tjenestene.

4.11.4 Sentrale tema

1	Kommunen jobber strategisk med rekruttering og riktig bruk av kompetanse.
2	Kommunen prioriterer og tilpasser tjenester og innsatstrappa til fremtidige behov.

4.12 Reindrift

Middels

Med bakgrunn i kommunebildet for Senja er kommunen vurdert til svak på reindriftsområdet. Kommunen skal sikre reindriften gode utviklingsvilkår, samt legge til rette for sameksistens mellom reindriften, landbruket og andre nærings- og samfunnsinteresser. Det har vært årelange konflikter mellom landbruk, grunneiere og reindriften. Senja kommune har potensiale for å bistå i arbeidet her, blant annet gjennom kommunale planprosesser.

Kommuneplanens arealdel er ikke helhetlig for Senja kommune, og består av arealplaner fra kommunene som ble sammenslått til Senja kommune. Dette gir ikke grunnlag for helhetlig utmarksforvaltning. Ved oppgradering av dagens planverk, hvor reindriften er beskrevet og vurdert, er det godt potensiale for å bedre vurderingen ved neste kommunebilde.

4.12.1 Fokusområder

Reindriften skal sikres medvirkning i prosesser som angår dem (konsultasjonskrav)
Reindriftens arealbehov skal ivaretas i alle planprosesser

4.12.2 Sentrale nøkkeltall

Snøscooterløyper som er fastsatt i medhold av motorferdselloven § 4a totalt i kommunen (km) Kilde: SSB	2021 66,4	2022 66,4	2023 66,4	2024 52,8	2025 35
Løypenettet er på Lenvikhalvøya som ikke er en del av reinbeiteområde					

Innvilget dispensasjon til motorferdel i utmark i alt (antall) Kilde: SSB	2021 103	2022 52	2023 52	2024 54	2025 38	Hele landet med Oslo 6 472
Variabler Søknadstype: Motorferdsel På Snø						

Antall fritidsbygninger per km² Kilde: SSB	2022 0,96	2023 0,94	2024 0,93	2025 0,94	2026 0,94
Potensiale for ferdsel i utmarksområder hvor reinen beiter. Kommunen ligger over gjennomsnittet for Troms som er 0,53 (2025).					

Antall fritidsbygninger Kilde: SSB	2022 1 781	2023 1 745	2024 1 734	2025 1 740	2026 1 741

Innvilget dispensasjon til motorferdel i utmark i alt (antall)

Kilde: SSB

2021	2022	2023	2024	2025
4	4	3	6	2

Variabler

Søknadstype: Motorferdsel På Barmark

Søknader innvilget i alt (antall)

Kilde: SSB

2021	2022	2023	2024	2025
17	4	5	3	4

Variabler

Vedtakstype: Søknader Om Nye Bygninger I LNF/LNFR-Områder Utenfor 100-Metersbeltet Langs Saltvann

4.12.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Det er to reinbeitedistrikter med fast tilhold i kommunen. På Senja er det to distrikter, RBD 15 Nord-Senja og RBD 16 Sør-Senja. I tillegg benytter Hjerttind reinbeitedistrikt Fagerfjell som vinterbeiteområde.

Hvert reinbeitedistrikt har bruksregler som danner grunnlaget for en distriktsplan. Denne planen beskriver blant annet beitebruk, flytting og utfordringer/muligheter i distriktet. Sammen med distriktsplanene kan kartløsningen til NIBIO Kilden benyttes til informasjon om distriktenes beiteområder. Kilden er illustrasjonskart, basert på distriktets bruksregler og erstatter ikke direkte dialog med aktuelle distrikter. Distriktsplanene ligger tilgjengelig i NIBIO Kilden som et eget kartlag.

Styrker og muligheter

Kommunen fungerer som en tilrettelegger for å gi gode vekstvilkår for næringslivet. Utvikling av tilleggsnæringer er med på å styrke reindriften, og dets rolle i kommunen. Gjennom innkjøp av materialer og utstyr er distriktene med på å skape økonomiske ringvirkninger i Senja.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

I hovedsak vil det være kommunens forvaltning av arealer, motorferdsel, samt nydyrking og landbruksveier, som i størst grad påvirker reindriften driftsbetingelser og utviklingsmuligheter. Det er derfor viktig å hensynta reindriften arealbehov. Kommuneplanens arealdel i Senja består av arealdelene fra de tidligere kommunene Berg (2019), Lenvik (2014), Torsken (2021) og Tranøy (2019). Det er positivt at det er et pågående arbeid med rullering av arealplanen for å få en helhetlig plan. Reindriften omtales i planprogrammet til ny arealdel at det er en viktig næring for Senja.

Det har vært årelange konflikter mellom landbruksnæringen, grunneiere og reindriften med tanke på rein på Stonglandshalvøya (som er fredet mot reinbeiting), samt rein på Lenvikhalvøya (som er utelat fra distriktsinndelingen av Fagerfjell). Det finnes søknadsordninger til tilskudd for konfliktdempende tiltak, og kommunen kan bidra med å skape arenaer hvor partene kan møtes. På den måten kan kommunen være med på å bedre sameksistensen mellom reindriften og landbruket.

Konsultasjonsplikten jf. Sameloven kap.4 er et viktig verktøy for at reindriften skal kunne ivareta sine rettigheter. Kommunen må sikre at konsultasjoner blir gjennomført på en måte som gjør det mulig for reindriften å delta. Det er gitt ut en veileder om konsultasjoner med samiske interesser.

I enkelte tilfeller kan medvirkning i planprosesser være utfordrende for reindriften, da arbeidsmengden i reindriftsåret varierer. Flytting mellom sommer- og vinterbeite gjør at distriktene ikke alltid har anledning til å svare innenfor de frister kommunen setter. Her er direkte dialog med distriktene sentralt, for å sikre medvirkning.

Generelt ser vi at klimaendringer skaper stadig større utfordringer for reindriftnæringen. Dette gjør at tradisjonelle driftsmønstre må tilpasses endring i beiteforhold, og enkelte distrikter må derfor flytte tidligere fra vinter- til sommerbeite. Mildere og mer ustabil vær påvirker snødekket slik at reinen får utfordringer med tilgangen på beite. Beitet kan derfor bli låst av store snømengder og islag som vanskeliggjør det for reinen å nå ned til beitet. De siste årene har det vært en rekke beitekriser, blant annet i Fagerfjellområdet.

Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder, «Klimatilpasning for reindrift», for hvordan kommunen som planmyndighet kan bidra til å ivareta reindrift som påvirkes av klimaendringene

Framtidsperspektivet

Medvirkning og dialog med reinbeitedistriktene i kommunen er en forutsetning for god samhandling og sameksistens med andre nærings-/samfunnsinteresser. Vi oppfordrer kommunen til å ta en aktiv rolle i sikring av reindriftsinteressene i området gjennom konsultasjoner og i arealplanleggingen.

I kommunens strategiske næringsplan omtales reindriftnæringen som avgjørende for å bevare samisk språk og kultur. Videre fremgår det av næringsplanen at kommunen skal ha økt fokus på landbruk/matproduksjon, samisk næringsutøvelse og utnyttelse av naturresurser i et bærekraftig og langsiktig perspektiv.

I kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 6.11.2025, er ikke reindriften spesifikt omtalt. Imidlertid finnes en mer generell omtale om videreutvikling av samiske næringsinteresser knytta til blant annet landbruk, fiske, duodji og handverk.

Kommunen kan finne det nyttig å lage et felles kunnskapsgrunnlag for reindrift sammen med nabokommunene. Dette gir et helhetlig perspektiv for styrker og utfordringer i reindriften i Midt-Troms regionen. Det gir også et bedre grunnlag for å se den samlede effekten av arealforvaltning har for reindriften

4.12.4 Sentrale tema

1	Hvordan gjør kommunen vurderinger av eventuell innvirkning på reindriften når de behandler saker etter plan- og bygningsloven?
2	Hvordan arbeider kommunen med konsultasjoner i saker som påvirker reindriften?

4.13 Samfunnssikkerhet og beredskap

God

Senja kommune har en kompetent og handlekraftig beredskapsorganisasjon, noe som gir et godt utgangspunkt for både forebyggende arbeid og krisehåndtering. Statsforvalterens samfunnssikkerhets- og beredskapsstab gjennomførte tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Senja kommune høsten 2025. Tilsynet avdekket ett avvik knyttet til revisjon av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Avviket ble lukket rett etter oversendelsen av den foreløpige tilsynsrapporten.

Vi har et positivt helhetsinntrykk av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Senja kommune. Under tilsynet framsto beredskapsarbeidet som bredt forankret i kommunens organisasjon. Beredskapskoordinator har en 50% stilling avsatt til arbeid innen fagområdet, og framstår som en viktig pådriver internt og eksternt.

Kommunen har en god del eldre planverk innenfor helse. Kommunen er i gang med å kartlegge status på planverket, med mål om å starte revisjonsarbeidet i 2026.

Kommunen prioriterer kompetanseheving på beredskapsområdet, og deltar i etablerte fora der samfunnssikkerhet og beredskap er tema.

4.13.1 Fokusområder

Helhetlig og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) revidert siste 4 år
Overordnet beredskapsplan revidert i løpet av siste år
Øvelse i løpet av siste 2 år

4.13.2 Sentrale nøkkeltall

Når ble gjeldende overordnet beredskapsplan sist revidert (i løpet av de siste 2 årene)? Kilde: DSB	2025 2024
Har kommunen gjennomført helhetlig ROS i løpet av de siste 4 årene? I så fall, når ble den siste gjennomført? Kilde: DSB	2025 -
Har kommunen øvd egen beredskapsorganisasjon i henhold til krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt i løpet av de siste 2 årene? I så fall, hvilket år ble det sist øvet? Kilde: DSB	2025 2024
Har kommunen utarbeidet plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet? Kilde: DSB	2025 Nei

Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap fremstår som godt forankret i kommunens organisasjon. Under tilsynet i 2025 fikk vi inntrykk av at enhetslederne også er bevisst sitt ansvar, og jobber målrettet med beredskap på sitt tjenesteområde. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er behandlet og vedtatt i kommunestyret.

4.13.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Det siste året har det vært enkelte utskiftninger i kriseledelsen. I lys av dette fremstår det som særlig viktig å ha et godt system for opplæring – både for den enkelte medarbeider og for organisasjonen som helhet.

Styrker og muligheter

Under tilsynet i 2025 kom det fram at kommunen er vant til å håndtere hendelser ofte som følge av sitt bosettingsmønster og topografi. De ulike tjenesteområdene har derfor innarbeidet rutiner for å håndtere dette i linja. Som et resultat er terskelen høy for å sette kriseledelse. Vi vurderer dette som positivt.

Kommunen har etablert et beredskapsråd som per nå befinner seg i en oppstartsfase. Etter hvert forventes dette rådet å utvikle seg til en ressurs for kommunen.

Svakheter og utfordringer

I intervjuene under tilsynet kom det fram at stedfortredere i kriseledelsen ikke har deltatt i nylige øvelser. Vi anbefaler at stedfortredere for sentrale funksjoner i kriseledelsen inviteres inn ved neste øvelse.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Statsforvalteren anbefaler Senja kommune å fortsette sitt arbeid med å utvikle planverket og egen beredskapsorganisasjon i tråd med forventningene i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

4.13.4 Sentrale tema

1

Senja kommune har etablert et kommunalt beredskapsråd, og er nå i en prosess med å få forumet inn i en driftsfase. Hvordan kan kommunen videreutvikle bruken av beredskapsrådet, og hvilke tema og problemstillinger kan det være aktuelt å drøfte?

2

Vi ser at verdensbildet igjen har aktualisert arbeidet med totalforsvaret i Norge. Dette vil påvirke kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i årene fremover. Hvordan påvirker utviklingen i den sikkerhetspolitiske situasjonen kommunen, og hvilken innvirkning får dette på for eksempel kontinuitetsplanlegging?

4.14 Sosialtjenesten

God

Kommunen vurderes som grønn pga. lavt antall sosialhjelpsmottakere og få synlige utfordringer i arbeidet på området.

4.14.1 Fokusområder

At kommunen arbeider helhetlig med tjenestemottakere som har barn

At de sosiale tjenestene er tilgjengelige for innbyggerne i kommunen

At det gjøres forsvarlige individuelle vurderinger av rett til tjenester

4.14.2 Sentrale nøkkeltall

Andel av sosialhjelpstilfeller (prosent) (prosent) Kilde: SSB	2022 2,1%	2023 2,8%	2024 2,8%	2025 2,7%
Sosialhjelpstilfeller (antall) Kilde: SSB	2022 315	2023 417	2024 419	2025 402
Antall barn under 18 i familier som mottok sosialhjelp (antall) Kilde: SSB	2022 181	2023 283	2024 254	2025 254
Langtidssosialhjelpstilfeller 18-24 år (antall) Kilde: SSB	2022 10	2023 13	2024 12	2025 6
Langtidssosialhjelpstilfeller 25-29 år (antall) Kilde: SSB	2022 9	2023 11	2024 7	2025 5
Langtidstilfeller med sosialhjelp som hoved inntekt (10-12 måneder) (antall) Kilde: SSB	2022 10	2023 9	2024 32	2025 38
Kvalifiseringsprogram (antall) Kilde: SSB	2022 5	2023 3	2024 -	2025 -

4.14.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Statsforvalteren behandlet en klagesak etter sosialtjenesteloven fra kommunen i 2020. Denne ble stadfestet.

Det var ingen tilsyn med sosiale tjenester i kommunen i 2020.

Gamle Lenvik kommune søkte og fikk innvilget tilskuddsmidler fra Arbeids- og Velferdsdirektoratet til tiltaket «Bo-veileder» i 2019. Tiltaket hadde oppstart 1.11.2019 og fortsatte i 2020. Tiltaket har også fått tilskuddsmidler i 2021.

I 2021 ble kommunen også innvilget kr 620.000, - til tiltaket «Fra utenforskap til inkludering».

Styrker og muligheter

Kommunen har et lavere antall sosialhjelpsmottakere enn gjennomsnittet i fylket og landet foruten Oslo.

NAV Senja er fra 1.1.2020 med i et vertskommunesamarbeid med Sørreisa kommune hvor Senja er vertskommune.

Det er positivt at kommunen har prosjekter pågående på sosialområdet.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Siden kommunen nylig er sammenslått av flere kommuner og har få klagesaker etter sosialtjenesteloven, har vi begrenset kunnskap om kvaliteten på saksbehandlingen på sosialfeltet.

Framtidsperspektivet

Det er viktig at kommunestyret ber om rapportering på hvilke resultater som oppnås i vertskommunesamarbeidet og hvordan samarbeidet fungerer.
